45 ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 47 Կ. ՊՈԼԻՍ 1901 7/20 ՅՈՒՆԻՍ 4 ՐԷՊ ԻԼ. ԷՎՎԷԼ 1319 — 7 ՅՈՒՆԻՍ 1317 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԿԱՅՍԷՐԵԱՆ
Առ որ կ'ուղղուին ամեն տեսակ գրութիւններ՝
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38 Պապը Ալի ճաշտէսի 38

MANZOUMÉ-I-EFKIAR
Journal Arménien
QUOTIDIEN, POLITIQUE, FINANCIER ET LITTÉRAIRE
Directeur-Propriétaire
Johannès F. Kaïsérian
38 GRAND' RUE DE LA S. PORTE 38
Constantinople

ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԷՖԿԻԱՐ

ՈՍՈՓ 10

ՈՍՈՓ 10

ՕՐԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ

منظومهٔ افکار
صاحب امتیاز و مدیر مسئولی
ارمانس فرید قیصریانه
مطبعه و اداره خانه سی
باب عالی جواردنده ۳۸ نومرولی داره‌سی مخصوصدر

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 ղրշ.	50 ղրշ.
Գաւառներու համար	108 ղրշ.	60 ղրշ.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 ղրուշ։
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մաքսնատոր պայմաններ։

Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ չեն չենցրուիր

ԹԷ Ի՞ՆՉ Կ'ԸՆԷ

ՆՊԱՍՏԻՑ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԸ

ՆպաստիցՅանձնաժողովին, երբէկ ևս իր սովորական նիստը գումարեց Պատրիարքարանի մէջ։ Ինչպէս կը տեսնուի ցողզէ ասկէ գաղջ իւր մէկ նստին մէջ, նկատելով որ տարիներէ ի վեր երաշտութեան պատճառաւ գաւառներու մէջ տիրող կարօտութիւնց առաջքը առնելու համար զրկուած նպաստներն իրենց որոշեալ նպատակին չէին յարկադար և շատ ամիսներ ալ գումարին անբաւականութիւնը ապացուցով Ամէն. Տէրզապանեանը կամ Հրդարարոյթեանց պատուիրակները մէջ կը թաղուէին և չարունակ նոր նպաստներ ընդունելու համար դրամագոյլ յայտերով հրաման կը խնդրէին։ Այդ գրամագոյլ մեր բաղ հաւաքարկելու կամ ուրիշ մէկ երկրորդական կարօտութեան մը գործածելու, միանգամայն թեամբ որոշած էր ընդհանուր չորրարեկանով մը խոսիս պատուիրել բոլոր նպաստընկալ վիճակներու և վանօրէից թէ ի՞նչ կամ ո՞ր նպաստակի հաճար կը զրկուին դրամներն, նոյն որոշեալ նպատակէն դուրս գործ ոչ է բանի մը չգործածեն զանոնք։ աւելցնելով միանգամ այն թէ՝ եթէ կարօտեալց թեսուն հանգամանութեամբ մինչեւ իսկ անբաւական հանգարուի գումար մը տեղական պէտքերը գոհացնելու, այն ատեն իսկ դէթ անոնց մէջէ ամենէն շատ հոգ ու երկեր ունեցող և աշխատելու կարող կարօտեալց առաջնութիւն ընծայելով՝ անոնց գէթ մէկ երկու զոյգ եզ և հողագործական գործիք տալ և քաջալերել իրենց հողերը շահագործելու և այդ կերպով գոնէ անոնց մէկ մասը միանգամ ընդ միշտ ազատել մուրացկան մնալու անանձնելի և նուաստացուցիչ հարիւնէն։

Ամենքս ալ գիտենք թէ «Տուր ուտեմ»ը վարձան չունի մաս։ և Նպաստից Յանձնաժողովը եթէ ոչ իսկ ամենայն կարգագրութիւնը սկիզբէն գործ դրուեցեան գրած ըլլար, անշուշտ այսօր ոչ միայն զրկուած դրամները կարեւորին ծախսուած պիտի ըլլային, այլ և հազարաւորներ տիրուած չքաւորութեան և կարօտութեան անդրդիր հարկին չարունակ ենթակայ մնալէ և ժիանդամայն գիւղերէն ալ արուած պիտի ըլլար անոնց գաւառին ուրիշ կարօտ աղգայիներուն ալ աշխատելու դարձ։ Հարիւրներուն ալ աշխատելու ազէնքին մեծութեան առաջքը առնելու քան թէ որ եղած է մինչեւ հիմա հազարաւոր ոգիներ ընդունայն զրկուելով և խրատքանչիր ընդանիքի հաճար երբեմն 5 է մինչեւ 20 զրշ. ուտելու նպաստ մը ստանալով։

Հոս ուրիշ նկատողութեան արժանի կարեւոր պարագայ մըն ալ կը ներկայանայ զոր իրեն գաւառէն առնուած տեղեկութիւնք աւելորդ չենք համարիր մէջ բերելու։ Նպաստից յանձնաժողովը ճշմարիտ է որ անձնուիրաբար չարաթը մէկ երկու ժամ զոհողութիւն կ'ընէ այն ալ երբեմն։ մեծամասնութեամբ, որպէսզի գաւառներէ օրն օրին եասած հաշիւներու կարգաւորութեանց քննդրութիւնները կարդայ, և անոնց մէջէն գէթ ուրեւորագոյնն ու դիւրութիւն հարկ եղած նպաստը հասցնէ, այսքան կարճ ժամանակի և այսքան շատ գործերու մէջ բնական է որ ինք ալ ժամանակ չունենայ ուսումնասիրելու թէ դեռ ուրիշ ինչ միջոցներ կը յարմարին գաւառի մը կարօտութիւնը հիմնապէս անհետացնելու և կամ գիտնալու համար թէ որքան է նաեւ այդ գաւառին կարօտեալց ճշմարիտ թիւը և քանին են բուն կարօտեալները, ինչպէս նաեւ քանի՞ն սովորական աղքատներ կամ տեղային մուրացիկներ, որք արդէն արհեստ բրած միշտ ուրիշներէ կ'ստանան իրենց ճարակը և որ աւելորդաբար աւելցած են անոնց թուոյն վրայ։ Հետեւաբար եղած խնդրանքի մը համեմատ միշտ բաշխումը կատարելով՝ կը մոռնան նաեւ տեղեկանալու թէ զրկուած այդ նպաստները հաւասարապէս և ամբողջապէս կարօտեալներու կը բաշխուին թէ երբեմն ալ առաջնորդներու յանձնակ ամսականները վճարուելով՝ անոնցմէ ոմանք մայրաքաղաքս կուգան իրենց վատառողջութիւնը դարմանելու պատրուակին տակ Վասիարի ափանց վրայ հաճելի ժամանց մը վայելելու, որոյ կարօտը կը քաշին հեւասցողները։ Հապա ո՞ւր թողուն գաւառին մէջ քաշխման գործը կատարող վարիչներու, իրենց մօտաւոր ազգատ ազգականներուն մինչեւ իսկ անչափահաս աղջիկները իբրեւ ամուսնացեալ կին և զաւակներու մայր՝ կարօտեալներու թեսուն վրայ աւելցնելով, այդ տան մէկ անդամէն 5-6 բաժիններ տուած ըլլալը, և անդին միւս բուն կարօտեալներուն հազիւ 1-2 զրշ. բաժին մը աւելցնելը։

Մեր կարծիքով միակողմանի գաղափար եւ խորը մանրելէ առաջ՝ կարեւոր կը համարինք առ այժմ մինչեւ աչքի առջեւ ունենալիք՝ արդէն ամէն տեղ և ամէն օր մեր աչքերովիսկ կը տեսնենք, որ երկրագործական կարօտութեան հանգամանքներ, իրենց 20-30 բարայ արժէք տոմսակի մը համար 3-4 տեղ հոգեհոգիներ կարգած են, որպէս զի զգուշացնեն զեղծումի գործողները քաջալերելէ։ Մենք մեր այսքան տարիին մանրամասնութիւնը, մեր զանազան հաստատութիւնոց և Պատրիարքարանի մատակարարութեանց հաճար ընդունած ենք այս երկրագործի զգաստարարդոյն հաղորդած միակ փոքրկարար գրութիւնը։ անշուշտ ոչ ոք հակաբարար միաբերութիւն չէ յուսալ որ Նպաստից Յանձնաժողովոյ նպաստներն ալ, Տարագրելոց Յանձնաժողովոյ ամուլ ջանքերուն պէս, պահանջաւոր գաղտակարգութիւնը ունենան և նուիրատուաց ակնկալութիւնը պարկեշտ Տարագրելոց ամբողջապէս ազատ ազգայիներուն ալ աշխատելու դարձ հարկաւորութիւնը ակնկալելու։ Ազգային մեծութեան առաջքը առնելու քան թէ որ եղած է մինչեւ հիմա հազարաւոր ոգիներ ընդունայն զրկուելով և խրատքանչիր ընդանիքի հաճար երբեմն 5 է մինչեւ 20 զրշ. ուտելու նպաստ մը ստանալ։

Հոս ուրիշ նկատողութեան արժանի կարեւոր պարագայ մըն ալ կը ներկայանայ զոր իրեն գաւառէն առնուած տեղեկութիւնք աւելորդ չենք համարիր մէջ բերելու։ Նպաստից յանձնաժողովը ճշմարիտ է որ անձնուիրաբար չարաթը մէկ երկու ժամ զոհողութիւն կ'ընէ այն ալ երբեմն։ մեծամասնութեամբ, որպէսզի գաւառներէ օրն օրին եասած հաշիւներու կարգաւորութեանց քննդրութիւնները կարդայ, և անոնց մէջէն գէթ ուրեւորագոյնն ու դիւրութիւն հարկ եղած նպաստը հասցնէ, այսքան կարճ ժամանակի և այսքան շատ գործերու մէջ բնական է որ ինք ալ ժամանակ չունենայ ուսումնասիրելու թէ դեռ ուրիշ ինչ միջոցներ կը յարմարին գաւառի մը կարօտութիւնը հիմնապէս անհետացնելու և կամ գիտնալու հաճար թէ որքան է նաեւ այդ գաւառին կարօտեալց ճշմարիտ թիւը և քանին են բուն կարօտեալները, ինչպէս նաեւ քանի՞ն սովորական աղքատներ կամ տեղային մուրացիկներ, որք արդէն կան արտաքերումներուն որք յաճախ կեղծ է մը, նպաստութիւն մը և անտարբերութիւն մը երեւան կը բերուն։ Սակայն է այնպէս պարզ ըլլայ թէ ծիքծիքեալ բարեւ մը, աւելի շատ բարեւողի մը ձայնին ուշադիր ըլլալու է, վասն զի անիկա է որ հայելի մը նման իսկ ու իսկ կը ցոլացնէ ներքին մարդը և այդ քանաձեւին կուտայ իր մասնագրչութիւնը։

Երբ մարդ սոխպուած է գործի համար անձանօթի մը կամ բարձրագոյն անձնաւորութեան մը առնչը մտնել, հարկ է իմարտիլ լրիկ և սպասել մինչեւ որ նա ակնարկով մը կամ նշանացի հրաւիրէ զինքն նստիլ, ու ապա բացատրելու է իր այցելութեան նպատակը առանց երբէք հարցնելի մը ընելու իր և իրենցերուն առողջութեան վրայով։ Այդ անուշաբոյրն ու ազնուաշարժութիւն եթէ արդէն գիտեն թէ ինչ է ընկերութիւն մը և անոր մէջ կնոջ ունեցած փափուկ դիրքը, անշուշտ չպիտի լսուէին անքաղաքավարութեամբ երկար ատեն ոտքի վրայ սպասցնել իրենց այցելուն։

«Բարեւ ձեզ, Աստուծոյ բարին» բանաձեւերն այսօր վերջացած կը համարուին իսպառ, կամ թէ հնութեան հրապոյր մը միայն ունին անոնք։ իսկ անոնց յաջորդած են այժմ ժամանակին համեմատ լոկ «բարեւ» մը, «բարի լոյս» մը և «բարի իրիկուն» մը։ բայց ինչպէս բան եմ վերը, հոս դարձեալ կը կրկնեմ, զգացում մը ճշդելու համար աւելի արտասանութեան նայելու է քան թէ բառին։

Երբէք դիրելի չէ բարեւելէ առաջ որսիանութիւն հարցնել։ ասիկա կը նշանակէ թէ մեզի հաւասար մը կը նշանակենք մեր բոլոր հանդիպակիցները և այնչափ կարեւորութիւն չենք տար իրենց անձին։

Ընտանեաբար առնուած «բարեւութիւն» մերկի՝ սիրելի՝ սիրելի՝ պարոն, անձկալի բարեկամ, մերկի՝ «սիրելի՝»ներ, և այլն բանաձեւերն կենցաղավարութիւնորէն զեղեցկագոյն համարուած եզանակներն են բարեւելու, մանաւանդ եթէ անոնց ընկերանայ յանձն հանոյալի ժպիտ մը։

Դիպուած է թէ հրաժեշտ արուած ատեն գործածուած «բարեւելակերպերն» աւելի շատ են թուալ քան թէ ժամանումի ատեն ընուածները։ ոմանք ակիկն մը երբ ընծանի, մտերիմ չէ անոնցմէ կամ կնոջ հետ զրոնցմէ կուզէ բանտուիլ, պէտք թէ թեթեւակի խոնարհութիւն մը ընէ և աւելցնէ «ասիկա բառերը։ պարո՞ն... կամ տիկի՞ն... Եւ սակայն կենայ ըսելի... պարո՞ն բժիշկ... պարո՞ն խմբագիր... պարո՞ն տեսուչ... միշտ ծանելով մեկնողին զբաղումը։ Անկարելի՞ չէ նանդ աւելցնել կարճ դանդաղութիւն մը։ «Զեմ գիտեր ինչպէս յայտնեմ իմ ամբողջ շնորհակալութիւնս այն ազնուութեան համար զոր ցոյց տուիք ինձ», և ասիկա կարեւոր է ըսել ծիրկեշտ և շնորհալի շարժումով մը։

Կին մը մտնելու չէ նոյն իսկ իր ընտանիքի անդամներուն հետ կրթութեամբ վարուիլ։ անիկա իրմէ փոքր քրոջն անգամ պարտաւոր է «երախտագէտ եմ», «որտագին շնորհակալութիւնք» ըսել երբեմն զատաւի անկէ։

Մինչեւ այսօր տովորութիւն կայ դեռ «մնաք բարով, երթաք բարով» ասելու։ Գէշ բառեր չեն ասուած և կարելի է ըսել թէ տոհմային ալ են, որովհետեւ եւրոպական բարեւներու մէջ ընաւ չենք հանդիպիր տեղ մը ալ restez bon, sogez bon և այլն, ըսուած ըլլայ, անոնց մերիններուն համապատասխանող ձեւն է adieu(*) որ լակոնականութեամբ կը նշանակէ Աստուած զձեզ պահէ, Աստուածային խնամոյ կը յանձնեմ զձեզ։ Բայց, ինչպէս կը զանէք, արդեօք աւելի աղէկ չէ՞ մնաք բարով, երթաք բարովի տեղ պարզ ցանսութիւն մը ընել որ ամէն բարեմաղթութիւն կը պարունակէ իր մէջ։

«Գիշեր բարի, բարի գիշեր, գիշեր լոյս բարի» ասուած կը զգծածուին մի միայն գիշերը։

Բարձրաստիճան եկեղեցականի մը, զորօրինակ եպիսկոպոս, վարդապետ, և քահանայի մը տուներէն բարկանելն միշտ նոյն են և նոյնը կը մնան, «Օրհնեա՛ Տէր, օրհնեցէ՛ք հա՛ր»։ ուրիշ աւելորդ է անոնց վրայ երկարօրէն խօսիլ։

Հաւակ ուրեմն աւելցնենք նպաս թէ ժամանակ մը սովորութիւն կար քահանայական մանկի մը պատանանունը հետ տալ բարեւելու ատեն, սակայն հիմա սկսած է սակաւ անհետիլ ասիկա և բարձր դասու սպասաւորներուն և սպասուհիներուն մէջ միայն գործածուիլ։

Յաջորդ անգամ պիտի խօսինք թէ կին մը ի՞նչպէս կանչուելու, զարդարելու և գեղեցկացնելու է իր բնակարանը (*)։ Վ. Ն. ԱՐԾՐՈՒՆԻ

ԳՐՉԻ ԼՈՒՐԵՐ

Երկու բարեկամաց մէջ

—Անցեայ օր Եէտիգուլէ գացի Հիւանդանոցը այցելելու։

—Ամէն կողմն ալ պարտեցար։

—Այո. մանաւանդ ապուշանացը. չատ հաւնեցայ։

—Ինչ... ... ի անունք ալ քեզի հաւնեցուն պարէ...

. . . . . .

* * *

Մանեան բառախան ի մէջս համայն գրագիտաց (կենդանի և մեռեալ)։ Ծանրնոց Ս. Կ. Բ. Բրիմեան — գրաւուն է, Մանիար։

Նորակերտ բառեր

— Թէնտիրիք-էլեոթէլարանութիւն։ — Խոհանոցի բանաստեղծութիւն։

—Երկանծանակաթիրոր, — Մանիանա։

—Թանչելակերպ։ — Թանչելու եղանակը (ժէշուրմա)։

—Դրամալպղող։ — Պաթարեի (ի պէս ընտրեալ վաճառականաց)։

—Դրամաքաշչակերպ։ — Շանմաշ (ի պէս եղանակ մը հրաւերոյ)։

—Դիրեզմանասոյս։ — Մէզաս գաչկենը (չարունակելի)։

* * *

Բերա, Մեծ պղոտային մէջ

—Ներեցէք էֆէնտիմ, ժամացոյցնիդ քանի՞ է։

—200 ղրշ.։

—Այդ ըսել չեմ ուզեր։ ժամը քանի՞ն է։

—Ժամացոյցիս վրայ վատառութիւն չունիմ։

—Շատ տխալ է արդեօք։

—Չէ, բայց..... 15 վայրկեանը անգամ մը քաւորդ մը եւ կը մնայ։

—.....

* * *

Պոլսոյ արձարձանքներէն եկեղեցոյ մը մէջ կնոջ մը կար անցեալները Կեթանայը իր տղուկ 14 տարեկան տղան փոխանորդ կարգած էր իր անոյշ մը ինդիանի՞ Գրեթ տալ մէնի Սարդիս անուանեալ։ Կնքուելիք Դրամայն իրաւունքն տեսէն էր։ Արարողութիւնը սկսելով փոքրիկ կնքահայրը Դրամայն իր բազուկներուն մէջ կ'առնէ քան տարբերութեան։ Ժամանակը գնդայ որ քահանան երախային թեւերէն ու ոտքերէն բռնելով աւազանը դիտի խորէ, այն ատեն Փոքրիկ կնքահայրը կը հարցնէ.

—Զաւակս, ի՞նչ է անունը։

Փոքրիկ կնքահայրը չմոռնալով նախէպս կը կարծէ թէ քահանան իր անունն էր որ կը հարցնէ՝ ուստի անմիջապէս ժպտադէմ կը պատասխանէ։

—Սարգիս է, Տէր Հայր։

Քահանան, առանց ուշադրութիւն ընելու երախային աղաղ նը կը սրմէ ըսելով —«Սարգիս ծառայ Տեառն...» եւն. եւն։ Այդ միջոցին ներկայներէն ոմանք իրար կ'անցնին և մէկը դէպի քահանային երեսը ակնոցն ի մար դիտել կուտայ որ երախան... ակիկ էր։ Ամիսներէն ենանը որոշուելով քահանան վերստին աւազանը կը հրամէ երախային ըսելով. — «Սրուսեան, տղային Տեառն...» եւն. եւն։

Տարակոյս չի կայ թէ, երբ Սրուսեան մնայ, անշուշտ չատ հաւանով աղջիկ մը պիտի ըլլայ (երկու անգամ աւազան մտնելուն համար)։ բայց, խնդրեմ, սա մեր ուէր պապերները մինչեւ ի՞նչ սեսակ անուշադրութեանց մէջ գտնուին։ Մէյ մ'ալ կնկանք բան կ'ըսեն «Հորոյին, իրր թէ «կղերական» ունենայ։ իրաւունք ունի պէ ճանամ մարդը....

(Այն քանիներ կարդալով արդեօք ուրեմն կղերականներ պիտի խնդան... «Հորոյ»ին քիթին — բարի տարեալ։)

ՊԱՒՂՈՍ

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ ՄԸ

ՆՈՐԱՎԱՆՔ - ՆՈՐ ԱՂԲԵՐ

(ՄԷԿ ՈՒ ԿԷՍ ԱՄՍՈՒԱՆ ՔԱՂՈՒԱԾ)

Նոյն օրը «Բիւրակն» հանդէսի խմբագրութիւնը «Նորավանք» հայ նպաստաւոր օրիորդին զեղագրական ներկայացումը պիտի տար և իրեր ամենեցուն պիտի հաղորդէր թէ՝ երբ ծնած և սրուն դաստան էր այդ հրաշագեղ տարածն, որ այսքան տարիներէ ի վեր հարարատաբար ու համաձայնութեան կը մղուէր ամենոյր մեծատունին թ մի-ջակարարարին, չենականին թէ աղքատին տունին միանգամայն։

Առաւօտեան ի վեր հետաքրքիրներու և դրատէրներու խուռն բազմութիւն մը կը վազէր խմբագրատուն, զեսաի բնական էր ո՞ ինծի պէս իր աղգակիցներուն ամ ամ ու պատանոյն դանանանանդիր անձ մը, առանց երբէք նկատողութեան առնելու բնակավայրին թատերարարին ունեցած հեռաւորութիւնն ու դիւրանարարդարդարդարկականը խոսի Օ. Զիթիէ-Ալարանին. է՛հ, ի՞նչ ընենք, սա ալ իմ գրելակերպս է—հաճան, ինքն ալ երթար խառնուելու այդ խումբին հետ՝ ըր թէպէտ միշտ բան մը տեսնելու, գաղափար մը կազմելու, ելքի մը յանգելու յուսով գացած, սակայն զրեթէ ամէն անգամ յուսախաբ վերադարձած է։

Ժամը 5ին ներս կը մանէր թատրոնի դուռնէն։ Դեռ սկսած չէ, բայց ամէն կողմ իրարանցում կայ, ծայրէն ի ծայր անհամբերութիւն կը տիրէ, կը փափան ու կը փափան.—բարեկա՛մ, վար նստէ՝։—Մէկդի գնա՛։—Եա քաշուեցէ՛ք։ Աս ի՞նչ է պէ տիպար, մէրանիդիդ ի՞նչ է, պիտի կոխուէք մեզ։—Մէ՛կ, երանի՞ թէ սա օրիորդները

(*) Դրեթէ չարաթէ մը ի վեր անդադար ընթերցողներէ և ընթերցողուհիներէ շնորհաւորութիւններ կստանանք մեր ձեռնարկած «Կիներու Հինգշաբթի»ին համար. ասոնց ամէնուն ալ հը-բարարական մեր սրտագին շնորհակալութիւնները կը յայտնենք և կ'աւելցնենք թէ իրենց քաջալերութիւններն նոր զօրավիգ մը եղած են մեզ աւելի եռանդուն կերպով առաջ տանելու համար մեր ստանձնած գործը։

Վ. Ն. Ա.

(*) Որոյ համար ողբացեալն Ռուսինեան առէն բան հնարած էր։ Ծ. Խ.

վերի պարապ՝ օթեակները հանէին։—Բայց նայեցէ՛ք, նայեցէ՛ք, Ամերիկուհին կ՚անցնի կոր, Օր. Վ. Վի.ն Հոբքինսը, գլխաւոր առնեսասուհին, որքան չնորհաքի դէմք մը ունի, ի՞նչ կ՚ըսես, հէ՞, կարծես փետրազարդ դրախտահաւ մէ։—Ի՞նչ չիք կը քալէ։—Կեցցէ՛, կեցցէ՛, այսօր չատ բան պիտի լանք։

Նոյն միջոցին խոշորաձայն զանգակ մը—նման մեր վարժարանները այն զանգակներուն որ դասաժամին ատարելիը կը ծանուցանեն—կը գոռայ անկիւնի մը ներս քաշուած մասէն և ան ու սարսափ կը ձգէ ամէն կողմ։ Կերկերտա ձայն մը կը պոռայ հեռուէն.—Պարո՛ներ, լուռի՛ւն, ներկայացումը պիտի սկսի, վերջ տուէք խօսքերուն։

Ուսրահը լռութեան մէջ կը թաղուի։

ՏԵՍԱՐԱՆ Ա.

Վարագոյրը կը բացուի։ Թատերաբեմը կը ներկայացնէ չքեղազարդ և ծաղկենկար պատերով սենեակ մը որ միմիայն Օր. Նորավէպի բնակութեան յատկացեալ է։ Օրիորդը թաւշեայ թիկնաթոռի մը վրայ ընկղմանած կը խոկայ. կը ձանձրանայ նա անդործութենէ և իր փափուկ սեռի հպարտութիւնը վիրաւորուած կը զգայ սենեակով որ այլեւս նախկին պատիւն ու մեծարանքը չեն բնծայեր իրեն։—Ափսո՛ս, կ՚ըսէ նա, ժամանակ մը որչափ ազէկ երեւցած էի ամենուն աչքին. գեղաւոր աղջիկներ, մանաւանդ կիներ, քաջակազմ երիտասարդներ և նոյն իսկ զառամած ու չորցած ծերունիներ կուգային չնորհ խնդրելու ինէ որ դեղ ու դարման տանէի իրենց այրած, մրրկած սիրտերուն։ Ահ, այն ատեն ԶՕրդպալի գրիչով արցունքներ կը խլէի ամենուն աչքէն, Քրիստոֆէմի բերնով ժպտաներ կը բաշխէի դէմքերուն և Հովիւեանի բնական, վառ նկարագրութիւններով ժողովուրդին դիտութիւնը կը հրաւիրէի օրապահիկ զուրկ ազգասէն վրայ, ու տակաւին մը մէկին ըսեմ. և ասանք պատճառ կ՚ըլլային որ օրը օրին խնկարկուներուս և սիրաբանողներուս թիւը աւելնար սենեակիս դռան առջեւ։ Հիմա ինչ եղաւ, չեմ գիտեր, հազիւ երբեմն երբեմն կը հրաւիրուիմ իմ ներկայութեանս քաղցրացնելու և սփոփելու այս ինչին կամ այն ինչին սիրտը։ Ահ, չէ՛, ալ չեմ դիմանար այս անշարժութեան, կամ ան է որ պէտք է մեռնիմ և կամ գան յաճախ փնտռելու զիս։

Այսպէս կը խօսէր Օր. Նորավէպ և կը պատրաստուէր թիկնաթոռին վրայէն ելնելով պոյտ մը կատարել սենեակին մէջ, երբ ատեն ծառան, Ցովսէփ, երեւցաւ դրան սեմին վրայ։

—Փափկանո՛ւշ սիրուհիս, վարը դեղին մագերով, բարձրահասակ օտարուհի աղջիկ մը եկեր ձեզ տեսնել կ՚ուզէ. միս, ճիշտ բան մը կ՚ըսէ, անունն ալ կարծեմ Հոբքինս է։ կը հրամայէ՞ք որ վեր բերեմ։

—Ես անանկ միտերս, ոսկորներս հետ գործ չունիմ, աղա՛յ, բայց ինչ որ է հրաւիրէ տեսնենք ինչո՞ւ է եկեր այդ օտարուհին, ի՞նչ պիտի ընէ մեզ։

Բիչ վերջը Օր. Վիվիէն Հոբքինս ներս կը մտնէ պաղարիւն և կը մօտենայ բարեւելու Օր. Նորավէպը։

—Օրիորդ, մեծ փառք մը և պատիւներուն գերագոյնը կը համարիմ ինձ այսօր ձեզ նման անուանի և բոլորէն յարգուած օրիորդի մը հետ ծանօթանալուս համար. կը հաճի՞ք արդեօք ատան վայրկեանի կարճ տեսակցութիւն մը չնորհել ինձ։

—Ամենայն սիրով, փափաքարձակաբար հանդիպանալ ամենայնիւ զգացումներս։ Բայց կ՚աղաչեմ, նստեցէք, մի կենաք ոտքի վրայ. յուսամ թէ բարի է ձեր այցելութեան նպատակը, խօսեցէք, ամէն կերպով պատրաստ եմ ձեզ գոհացնելու։

Օր. Վիվիէն կը նստի։

—Շնորհակալո՛ւթիւն, աղնի՛ւ օրիորդ, Ձեր համբաւն ու բարի անունը մինչեւ մեր ականջը հասաւ, կ՚ուզենք զձեզ մեր մէջ առնել և դասախրատկեալ, առողջ երիտասարդի մը հետ ամուսնացնել. ի՞նչ կ՚ըսէք, հաւանութիւն կու տա՞ք։

Օրիորդ Նորավէպ գոհ և ինքնահաւան չարժումով մը՝ զոր դիմագծական փոփոխութիւններէ հասկցողները միայն կրնան նշմարել.

—Երախտապարտ եմ ձեզ, պատասխանեց, սիրելի՛ քոյր իմ, այդ հոդածութիւնը երբէք ձեռնէ չէի սպասեր, այլ ընդհակառակը կը յուսայի որ ազգակցներէս մէկը դար ինծի այդպիսի առաջարկ մը ընելու։ Բայց ի՞նչ կ՚արժէ. այսպէս են ահա մերինները. եթէ բան մը ուզեն բարձրացնել, կը վերցնեն այնքան որ մինչեւ երկինքի դուռները կը հասցնեն, ու ապա կամացուկ մը փախուստ կուտան ապրութեան մասնակցելով անոնք որ հանդիսական եղած էին այդ «Ովսաննա»ներուն։ Ինձի ալ պատահածը այս էր ահա. հիմա ոչ ոք ունիմ քովս, և դուք որ խնդալով, երջանիկ կեանք մը կ՚առաջարկէք ինծի, միթէ կարելի՞ է որ մերժեմ. ըսէ՛ք, ըսէ՛ք, կը խնդրեմ, ի՞նչ են ձեր պայմանները։

—Օրիո՛րդ, մեր դուռներն, ինչպէս ըսի քիչ մը առաջ, ձեզ համար բաց են. միայն կուզէինք գիտնալ թէ ո՞ր ծնունդ են ձեր ծնողքը և ո՞ր թատերական ծնած էք դուք։ Այս մասին կարծեմ դուք մենակ աւելի լաւ գիտէք թէ ծնունդեան վկայագիր մը ամէն բերան գոցող ճշմարտախօս վկայ մըն է, ուստի յաղորդ այցելութեան հաճեցէք պատրաստել զայն որ անմիջապէս հարկ եղած օրինական գործողութիւններն կատարենք լմնայ։ Աւ այժմ ցտեսութի՛ւն, բնաւ չպիտի մոռնամ ինձ եղած այս քաղցր ընդունելութիւնը։

—Երթաք բարեա՛ւ, անմոռանալի՛ քոյր, (լայց ներողութիւն, Օրիո՛րդ Նորավէպ, ո՞ր մեայնն քիչ մը առաջուան մեր ուսկորը որոնցմով կը մերկրաէիր անմոռանալի կոչած հիւրդ) եկող չաբթու կ՚սպասեմ անպատճառ։

Վարագոյրը կ՚իջնէ։

(Շարունակելի)

ԽԱՐԻՃԻՑԼ

ՍՈՒԼՀ ՄԻՒԶԱՖԻՐԱԹԸ

«Էնտէբանանա Պէլժ» զաղէթաթը Ամսթէրդամ մամլիրներուն մամլիմամը մահմեդական ամիսէի թոթիսպար թիմիշ տիր։ Գու մալիմամը մէվսուզիյէթիներն պիլսիեբէ թէէյիս թիմիսիի Ամանս թէլէկրաֆնամէլերնամ տամի պէյան օլընիյար իսի։

«Էմնիյէթ վէ մէվսուզիյէթինէ չէք ու չիւսէ օլմայան պիր մէնպատան սուբէթի մութլադատա խիթիլա էյլէտիյմէ նազարէն՝ բէյնս Բրիւէր պոսոն կիտնէլերսէ սոնչէ իչիւն Սիմանտէրթոն չէհրինամէ ղալընան Թրանսվալ հիւքիւմէթի էրքեանը իւլէ սողրուտան սողրուտա իմքայը մուխնանէրէ խիմէքսէ տիր։ Լորտ Բիչնէր՝ Թրանսվալ մէմուրլարընը բէյնս Բրիւկէրէ չէքիմքլէրի չիհէրէլի թէլէկրաֆնամէլերին կէչիրմէնամէ վէ բէյնս Բրիւկէրտէն կէլէն թէլէկրաֆնամէլերին թէնգիլմէնէ միւսաատէ իսիյօր։

Թէլէկրաֆնամէլէր չիֆրէլէրի իչիւն, Բրէթօրիատաի Ֆիլէտիմնի ճէնէրալ գոնսօլոսընընն անտիթարը իսթիմալ օլունմադա տըր։ Կէչէն սալը կիտնիւ պիրինի թէլէկրաֆնամէլերին վիսուլի իւզէրինէ Մ. Բրիւկէր էլեկմ Էվրօբատա իգամէթ իթմէքտէ պուլընան Պոէր ըուէսսատ իւլ միւսաքերէյէ պուշլամըշ օլուպ, պու միւսաքերաթ նէթիճէսի օլարագ Ամբրիգայը ճէնուպի վուգուսաթընընն նակիհանէ պիր նէթիճէյի մինճէր օլմասընա ինթիպար օլընըյօր։

Պզ. հավատիս բէսմի վէ ես նիմ բէսմի պիր սուբէթաէ թէքզիպ օլունմադ օլսա պիւէ ճիտատյէթ վէ մէվսուզիյէթինէ զէրբէ զառար չիւպէ իթմէք ճայիզ տէյիլ տիր։ Գու թէքզիպլէր չիւպէ՝ սիպ մէգասիսը սիյասիյէ մահսուսլը օլաճագ տըր։»

«Էնտէբանանա Պէլժ» զաղէթաթը պու հավատիսի սէրճ էյլէսիքանէ սօնրա միթալէթաթը ամիսէի սէրա խիյօր։ «Ինկիլիթէրա՝ պու մոհարէպէյէ գաթի պիր նէթիճէ վէրմէք իւզրէ, Պոէրլէր հագդընտա միւսաաէքտարանէ հարէքէթ իթմէլի, պու չէճի գավմին մէթասիպաթը մահիդաղանը նաղարը տիդդաթա ալմադը տըր, Պոէրլէր տահի իբի հիւքիւմէթին մահաթաղայի խաթիդալարը զարը միւմքին օլարընընա թէսալիի գանասաթ էյլէկէրէք, Պոէրիւրդընը խարապլէյթինտէն պաչդա պիր նէթիճէսի մէկտուզ օլմայան պու մահարէպէյի մէսլուհատէն արթըգ սարգը նաղար իթմէք մէճպուրիյէթինի հիսաբ իթմէլի տիր։

ԲՐԻՆՍ ՊԻԶՄԱՐԲՐՆ ՀԷՅԹԷԼԻ

Նայէ Ֆրայէ Բրէսէ կաղէթասընընա օգունտաուղընա նազարէն, Ամանտա Բայսթաթ մէճլիսինին բիշկնհրնտա միւթէվէֆֆա բրէնՊիզմարքրն թէյիտի խաթրասը իչիւն ըէգ օլընան հէյբէլին բէսմի քիչասը մութանիթան պիր սուբէթաէ իձրա խիմիշ տիր։ Մէզքիւր հէյբէլին իւզէրինտէ «Ամանգավմընն իւք պաշ վէքիլինէ» իսրէի սատէսի մանգուշ պուլընմադա տըր։

Մամաֆի բէսմը քիչասա բրօկրամը պիզզաթ Ամանտա խմբէրաթօրը հաղբէթէքի թարաֆընտան թէրթիպ իսիլմիշ տիր։

ՀԱՎԱՏԻՍԸ ՄԻԻԹԷՖԷՐԻԳԱ

Տէյլի Մէյլ կաղէթասընընն Պրիսէլտէն սլսրը պիր թէլէկրաֆնամէյէ նազարէն, Ամանտա վէ Ֆէլէտիմնի հիւքիւմէթլէրի ճէնուպի Աֆրիգասաքի բատա Ամանտա ասքէրինին սոն թաէրիրի նուֆիուսընընն կէօսթէրտիյի նէթիճէլէրէ միւթէնասիպ պօլաճագ սուրէթտէ թէզտիւսիս թասավվուր օլունսըզը պէյան իսիլիյոր։ Հիւքմի 5 սէնէ իչիւն ճարի օրմագ իւզրէ 23 մայիս 1899 թարիխինտէ թանգիմ ու գապուլ իսիլէն գանունընն միւտատէթի 190և սէնէսինտէ մինգթաթազի օլաճագ տըր, մամաֆի «Նասիոնալ Լիպէրալ Ֆրրգասը բէյսի Մ.Պասէրման Բայսթաթ մէճլիսինին սոն լիմթիմընտա պիր նութգ իրատ իտէրէք հարպկիչ նէզարէթինին թէզեիսի գուվէյի ասքէրիյէ ֆիքրինտէ պուլունսուզընը իյմա իտէճէք պիր խայը թէտապիր իթթիհազ օլունսըզընը սեօյլէմիշ տիր։ Եղ ճիտիէ հէնուզ թէշքիլ իսիլմէյէն թապուրլար իչին ասասպար սիբարը իսիլմիշ տիր, քէշալիք օրտունընն էթ միւթէհիտի իլէ ագա օլունան մուգավէզէնամէյէ՝ թէշքիլի միւթէսավվուր օլան պիր թապուրա միւզթէզի էթ իչին պիր մատտէյի մունասէպ իլավէ օլունընը, Մ. Պասէրման պու տէլիլէրէ իսթինատէն հարպկիչ նէզարէթինին թէզեիսի գուվայի ասքէրիյէ ֆիքրինտէ պուլունսուզընը իտասա իլէմիշ տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Խառն Ժողովը երէկ նիստ դումարեց Ղալաթիոյ խորհրդարանին մէջ, նախագահութեամբ Ս. Պարտիրաբ Հօր, ատենադպրութեամբ Վահրամ Սանտան փայլ. ուր Կրօն. Ժողովէն ներկայ էին Տ. Գրիգորիս արքեպիսկոպոս, Տ. Վահրամ և Տ. Գարբրիէլ եպիսկոպոսներն. իսկ Բաղ. Ժողովէն՝ Տիգրան էֆ. Եուսուֆեան, Սեպուհ էֆ. Տէմիրճիպաշեան, Իլիաս էֆ. Զայեան և Տիգրան էֆ. Տ. Ներսէսեան՝ և, ի միջի այլոց, հետեւեալ խնդիրներով զբաղեցաւ.

1. Որոշուեցաւ որ ապիոյ եռաբ ընտրութեանց պարագաներուն մէջ արբամադրելի ընտրելիներու ընդհանուր ցանկը ղրկուի գաւառական վարչութիւններուն, որպէս զի այդ ցանկին հետեւողութեամբ կատարեն առաջնորդական ընտրութիւնն։ Այս ցանկը պիտի պատրաստուի Խառն Ժողովի կողմէ և իւրաքանչիւր երեք ամիսը անգամ մը պիտի սրբագրուի։

2. Բէմախի վիճակին հովուութիւնը յանձնուեցաւ Երզնկայի Առաջնորդարանին։

3. Սամսոնի գաւառական ընդհանուր ժողովը Առաջն. ընտրութիւն կատարած և տեղեկագիրը ղրկած էր, որմէ կերեւար թէ Տ. Վահրամ Եպիս. Առաջնորդ ընտրուեր է նոյն վիճակին։—Ժողովը ընտրութեան օրինաւորութիւնը տուգդեալ հաստատեց զայն և միանդամայն Վահրամ Սրբազանին կամքին թողուց յանձնառութիւնը այդ պաշտօնին։ Վահրամ Սրբազան չնորհակալութիւն յայտնելով թէ Ազգ. վարչութեան և թէ Սամսոնի վիճակային ներուն՝ իրեն նկատմամբ ցոյց տրուած համակրանքին համար, աւելցուց միանգամայն թէ իր ներկայ պաշտօնը չի ներեր իրեն ուրիշ մը ստանձնել, Ժողովը որոշեց որ Առաջն. ընտրութիւնը դրով հաղորդուի Ն. Գերապատուութեան և պատասխանը ընդունուի։

4. Խարբերդի առաջն. և եկեղց. գործերու վիճակին վրայ լսելէ ետքը Կրօն. Ժողովոյ տեսութիւնը և նկատելով որ Պատրոս վրդ. իր անձնական անբաւականութեամբ և ծերութեան տեսութեամբ ի վիճակի չի գտնուիր առաջնորդութեան պաշտօնին ծանր բեռը տանելու և ինքն ալ արդէն հրաժարական տուած է՝ Ժողովը ընդունեցաւ այս հրաժարականը և Եղնիկ վրդ. Գալիմքեանը Պատր. փոխանորդ կարգեց Խարբերդի, որոշելով յանձնարարել տեղւոյն գաւառական Ժողովին որ մինչեւ նոր փոխանորդին գալը՝ Կրօն. Ժողովին ատենապետ Տ. Խաչատուր քահանայի նախագահութեամբ վարէ առաջնորդարանի գործերը։

5. Որոշուեցաւ Բաղէշի առաջնորդ Եղիշէ Վ.ի եպիսկոպոսական վերկայական յանձնել՝ Ս. Պարտիրաբքին յանձնարարութեան վրայ, որուն մասնաւորապէս Ժողովին կրօնական անդամները համակերպութիւն յայտնեցին՝ Եղիշէ Վ.ին արժանաւոր եկեղեցական մ՚ըլլալը նոյն իսկ Ն. Ս. Օծութիւն Ս. Հայրապետին կողմէ ալ հաստատուած ըլլալով։

6. Աղթամարայ Ս. Աթոռին գոյքերուն և հաշիւներուն գոյութեան համար կազմուած յանձնաժողովը իր գործը աւարտած և տեղեկագիրը ղրկած էր,—Ժողովը Վահրամ Սրբազանի յանձնեց զայն՝ քննելու և արդիւնքը տեղեկագրելու համար։

7. Նոյնպէս Վահրամ Սրբազանի յանձնեց Սրբոյ Գրի Սիվազի վիճակային գործերու քննութեան տեղեկագիրը, զոր Շապին Դարահիսարի առաջն. Տեղապահ Տ. Սմբատ Վ.՝ իրեն եղած յանձնարարութեան մը համեմատ կատարած էր։

8. Ժողովը նոյնպէս Վահրամ. Սանտան քաջայի քննութեան և ուսումնասիրութեան յանձնեց Սրուանձտեանց կտակի գործադրութեան խնդիրը՝ որ Վանայ մէջ հիւանդանոցի մը հաստատութեան չուրջը կը դառնայ։

9. Ժողովը տեղեկացաւ որ Տիարպէքիրի առաջնորդ Եղեկիէլ վ. մեկներ է վիճակէն՝ իրեն տրուած արձակուրդին համաձայն։ Են. ան.

—Կրօն. Ժողովոյ բաղմաձայ դիւանադպիր Տ. Խորէն Ա. քահանայ Փէշլիմանեան, ինչպէս ծանուցուած էր կանխաւ, իր երկարատեւ հիւանդութեանը պատճառաւ, Ելեւմտից վարչական յանձնաժողովոյ որոշմամբ և Վահրամ. Սանտան փաշա Ասլանեանի մէկ մանաւոր գրովը մինչեւ յառաջիկայ հոկտեմբերի սկիզբը արտօնուած էր շարունակել իր պաշտօնը, և հոկտեմբերին եղած որոշումը գործադրել։ Բայց եթէ Տ. Խորէն Ա. քահանայի հիւանդութիւնը ապաքինելով՝ ըստ առաջնոյն կարենայ շարունակել անխափան, խառն Ժողովոյ որոշմամբ պիտի վերահաստատուի իր պաշտօնին մէջ։

Մեր առած տեղեկութեանց նայելով, կ՚իմանանք թէ արդէն առջի օր, Կրօն. Ժողովի չաբթական նստին ներկայ գտնուել սկսած է յիշեալ ազգ. քահանայն։

—Վանայ Արտամէտ գիւղի քահանային և Թաղ. Խորդոյ կողմէ կընքուած և մայիս 23 թուականով գրուած ընդարձակ տեղեկագիր մը, գիւղին եկեղեցւոյն ու դպրոցին խնամ վիճակը նկարագրելով դարման մը կը խնդրէ։ Գիւղացիք վարժապետ ունին բաց դպրոց չունին եղեր։ Այս պարագային տակ ինչ կրնայ ընել այդ մարդը, քանի որ գիւղի դպրոցին վերի յարկը քանի մը տարիներէ ի վեր այրացաւեր մնալով սոսկսած են գիւղացւոց տաքը մտթ և աղտոտ ներքնայարկի մը մէջ պատապարել և հոն աւանդել դասերը։ Այս պատճառաւ թէ վարժապետը և թէ ուսանողք սասկիկ կը նեղուին եղեր։

(Մ. Ա.).—Արաբէտի եկեղեցւոյն անունով Պոլսոյ մէջ կազմուածներ կան, որոնց հոկողութիւնը կարծեմ վերջին տարիներս Պարտիրաբքանը սասնած եղած է։ Ինչո՞ւ կարգադրութիւն մը չեն ըներ Արտամէտցւոց դպրոցին համար։

—Իւսկիւտար Ս. Խաչ եկեղեցւոյ Աւագերէց Տ. Գարբրիէլ Աւագ-քահանայի խոտորանդրի և Գումգապուի դրսի Թաղին ընակիչ Եղիսկ Մկրտչեան անուն տիկնոջ աղջիկը՝ Բերուշ Նազարէթեան — որ 1901 փետր. ամսոյ 12ին Խապիւլ իր մօրը տունը մնուած է — կամուսանամ Բեռայի մէջ Անժէլ անուն ջոկի մը հետ յանկարծ ծանկով։ Տարիէ մը ետքը աղջիկ զաւակ մը կունենայ։ Այդ միջոցին երկար կը ձգէ, կ՚անյայտանայ։ Կինը երկու տարի սպասելէն ետքը՝ իր մօրը էֆտիկին հետ կը դիմէ Իսկիւտար Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աւագերէց վերոյիշեալ Տ. Գարբրիէլ Հօր, այդ Ցոյնէն ծնած զաւակը մկրտել տալու համար։ Կերեւի թէ՝ Տ. Գարբրիէլ այրը յոյն ըլլալուն պատճառաւ կը յետաձգէ։ Ասոր վրայ՝ Գասգիւղ կը փոխադրուին, տարի մըն ալ հոն կը կենան, և տարիէ մը ետքն ալ Բերա կը փոխադրուին։ 2 տարի ալ հոն կը կենան։ Նորէն Գասգիւղ կը փոխադրուին։ Այս միջոցին կը մեռնին Կ. Պոլսէն։ 5 տարի ալ այսպէս Պոլսէն հեռի կը մնան։ Եւ ահա՝ Պոլիս վերադառնալէն 7 ամիս է եղեր։ Այս հաշուով՝ Ցոյնէն ծնած աղջիկը՝ 11 տարեկան կըլլայ, և առանց մկրտութեան կը մնայ եղեր ցարդ։

Գումգապուի դրսի Թաղ. Խորհուրդը սոյն իրողութիւնը երէկ տեղեկագրած էր առ Պատր. փոխանորդ՝ Տ. Գարբրիէլ սրբազանն, որպէս զի յիշեալ մեծակերտական մկրտելու համար որ և իցէ ոնորինութիւն մը ընէ։

ԲՍԱՆՐՀԻՆԳԱՄԵԱԿ ՄԸ

Ազն. Տէր և Տիկին Միքայէլ էֆ. Ցակոբեան իրենց երկանիկ ամուսնութեան քսանչինգամեայ արծաթ յոբելեանը սարքած են՝ ազգականներու և բարեկամներու ընտրեալ շրջանակի մը մէջ։ Այն գեղեցիկ և ազնիւ յատկութիւններն ու բարքմասնութիւնները, որոնց մէջ միշտ երեւցած են Ազն. Միքայէլ էֆ. Ցակոբեան, — իրը բարեսէր թանկագին անձնաւորութիւն մը՝ որուն օգտակարութիւններն ի Սամսոնիա և ամենուրեք հասած են չատ մը կարօտութեանց և բարենպատակ հաստատութիւններու, և որմէ մանաւանդ այնքան առաւելապէս նպաստուած է Ազգ. Հիւանդանոցը —, և Ազն. Տիկին Միքայէլ էֆ. Ցակոբեան, — զոր ինքնին առաքինասէր Տիկնոջ մը անզուգական տիպարը կարելի է դատեմի —, վերջին ծայր համակրանքն և խորագոյն յարգանքը գրաւեն այս ամուսնական յոբելեանի առնը, որքան իրենց ազգականներուն և բարեկամներուն՝ նո՛ր ընքան ալ հասարակութեան համար։

Առանց մէջ անուշադ Մանդուի բացառութիւն չի կրնար կազմել, և իրեն կը թուի թէ քաղցր պարտականութիւն մը կատարած պիտի ըլլայ՝ թարգման հանդիսանալով հանրային զգացման, և մաղթելով որ օր մըն ալ միեւնոյն դերին մէջ՝ նոյն իսկ այս սիրահարներով՝ քաղցր կանգնայ չնորհաւորելու իրենց ամուսնութեան յիսամեայ ոսկեզնիկ յոբելեանը։

—Ազգային Հիւանդանոցի Պատ. Հոգաբարձութիւնը չնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ Ազն. Միքայէլ էֆ. Ցակոբեանի և Ազնուական Տիկին Տիրուհի Մ. Ցակոբեանի ամուսնութեան սոյն 25րդ Յոբելեանի առթիւ «Մ. Ցակոբեան», վճառատուց ազնիւ պաշտօնեայք փոխան ծաղկեփունջի քսան և հինգ արծաթ մէճիտ նուիրած են Հիւանդանոցիս։

Ինչպէս նաև ի պատիւ նոյն Յոբելեանին Ազն. Ցովհաննէս էֆ. Արսլանեան (Եօզղատցի) 12 աչառանկիներով զարդեալ և բիւրեղեայ թանկագին ջահ (ավիզէ) մը նուիրած է Ազգ. Հիւանդանոցի Ս. Փրկչի մասան։

—Վերջին երեքշաբթի օրուան Կրօն. Ժողովոյ մէջ Սամսոն-Ճամիկի վիճակը՝ Տրապիզոնի առաջնորդութեան հետ միացնելու առաջարկ մը եղած է։ Ամեն. Նախագահ Սրբազանը զուգակցիս ձգ ընելով, Սամսոնի վիճակի այժմեան կացութիւնը աւելի դերազանց նկատած է, քան Տրապիզոնի առաջնորդական թեմը։ Եւ նակայն վերջինը իր մանաւոր կարեւորութիւնը ունի՝ կուսակալութեան կեդրոն ըլլալով։ Այս առաջարկը առանց եղակացութեան մը յանգելու, միայն թեր ու դէմ խոսակցութեանց առարկայ եղած է։ (*)

—Կրօն. Ժողովը իր չաբթական վերջին նիստին մէջ, որուշց երաժշտասաւորի վիայանի տալ Եէնիդիւլի վարժարանի դասատու Պիւլիւլեան Մկրտիչ էֆէնտիին, որ հոչակաւոր չարականագէտ Պալատցի սիրացու Կարտոլոս Պաղատարեանի աշակերտն է։

—Հեռաւորը կը գրեն մեզ, զոր վերապահութեամբ կը հրատարակենք. «Երուսաղէմայ վանուց՝ Եւրոպայի մէջ բարեգործական կարգեալ սիրոյ կոչակեալ ազգարակ, ինչպէս որ կը լսենք, այս օրերս կը ծախսի եղեր և այն ալ օտարի մը և իր արժէքէն չատ վար գնով մը։

«Մենք այդ ազգարակը քիչ տարի առաջ գացած պատած ըլլալով, չատ կը ցաւինք որ վանքը այդ ազգարակը ձեռքէ կը հանէ, զի այդ ծովերեայ ազգարակը, որ Եւրոպայի նաւամատոյցին մօտիկն է՝ ունի 7—8 հազար արտաւար արգաւանդ հող, մէջը կան ընդարձակ ձիթատան, 20 տուփ հոնտի բաւական թթատան մը, մանկելի 3—4 հազար արտաւար հողէն զատ հարիւրներով արշալ, ոչխար, հաւ և այլն մնուցանելիք 3—4 հազար արտաւար ալ տարար արօտավայրեր և չէնքեր՝ որոնց 2 հազարէ աւելի ոսկիներ ծախսուած ըլլալու են և ազգին ազգատ տոյց ճիշդ տիպար-ազգարակ մը ըլլալու իսկ յարմար են։

«Մենք գիտնք թէ այդ ազգարակը վանքին մինչեւ այսօր չատ շահաբեր եղած չէ, զի քիչ անդամ կարող և հմուտ անձերու վարչութիւնը յանձնուած է, եթէ բանիրուն և աշխատասէր անձի մը հսկողութեան տակ՝ մօտակայ 7—8 հայ դիւղերէն քանի մը ընտրեալ դիւղացւոց լոկ ընկերակցութեամբը մեր առ մաս տրուէր։ Մենք համոզուած ենք որ վանքը տարեկան զուտ 500 ոսկի հասոյթ մը պիտի ունենար անշուշտ, զի հողը վարուցանի յարմար ըլլալէ զատ, տեղը՝ հովասուն, օդը՝ առողջ, ջուրը՝ բարեհամ և գիրքը սքանչելի է և Պոլսէն հազիւ 4—5 ժամ հեռու ըլլալուն, արմատքը միշտ դիւրաբաս։

(*) Բան մեզ լաւագոյն պիտի ըլլար երկու վիճակները իրարու հետ միացընել և Տրապիզոնը առաջնորդանիստ քաղաք ընդունելով, Սամսոնն ալ առնոր մասնակի իրաւասութեան ներքեւ փոխ-առաջնորդութեան վերածել։ Այս կերպով դրամական տեսակէտով ալ խնայողութիւն ըլլալով հանդերձ, թէ՛ Սամսոն և թէ Տրապիզոն իրենց մասնաւոր կարեւորութիւնը պիտի կրնան պահել, քանի որ երկուքն ալ ներքին քաղաքներու կեդրոն նաւահանգիստը ըլլալով մասնաւոր հովուութեան կը կարօտին։

«Արդ, քանի որ վանքը մոռադիր է միանգամ ընդ միշտ ձեռքէ հանել այդ ընտիր և պատուական ագարակը, փոխանակ օտար անհատի մը, չկա՞յ արդեօք մեր մէջ հողագործութեան, անասնոց, մեղուաց և չերամաբուծութեան սիրահար հարուստ մը, որ զայն գնել ուզէ և աղուորիկ, կլորիկ հասոյթները վայելէ։

—Լա՛ւ զաւեշտաթերթին ղրկուած հեռագիր մը սխալմամբ մեր քրմիկագրին հասցէին գալով, արժան համարեցինք հրատարակել։

Դ.-ԼԼ. ԿՂԶ

Կղզւոյս քահանաները որոշած են այսուհետեւ կիրակի և ոտն օրերը եկեղեցի յաճախողներուն անունները լրագրաց մէջ հրատարակել։ Վասն զի անցեալ կիրակի «Տօն Կաթողիկէ» ըլլալով, միայն բարեպաշտ անձ մը գրանուած է հոս. մինչդեռ ստոյգ աղբիւրէ լսուած է թէ Դանտիլլի Ս. Առաքելոյ եկեղեցին նոյն օրը 50էն աւելի երկսեռ ժողովուրդ գտնուեր է, ինչ որ նոյն գիւղին զրեթէ մեծամասնութիւնը ըսել է։ (*)

—Երեքշաբթի օրուան մեր առաջնորդով Օրագրին մէջ, կամքէ անկախ պատճառներով եղած փոփոխութեանց ժամանակ քանի մը նախադասութիւններ մոռցուած և բառեր յապաւուած են, ինչպէս նաեւ առեւտրականը արուեստաւոր և էջը՝ դէր տպագրուած ըլլալով, քանի մը տող իմաստը այլայլած է, զորս ուղղել կը խնդրենք։

Ա. Զ. Դ.

Զանազան հասատութեանց մէջ պաշտօնավարող երկրորդական հաշուակալ մը, տարամարդելի ժամեր ունի, այցելութեամբ առեւտրական նամակներ գրելու, վաճառատուներու և թաղ. եկեղեցեաց ձեռատետրերը կրկնատուներուն վերածելով՝ տետրակներ և հաշուեցոյցեր պատրաստելու հաճոյ պայմաններով, նոյնը մինչեւ իսկ թերթերն լեզուաւ և թերթերն տատերով։ Դիմել «Մանզումէ»ի խմբագրատունը։

(*) Դնալլի թաղականները եթէ յարմար դատեն կրնան Բողոքական պատուելին օրինակին հետեւիլ։ Այս մարդը նորօրինակ մէջոց մը գտած է ժողովուրդը հրապուրելու և եկեղեցի բերելու համար։ Պատուելին իր թեմին ջոջ եկեղեցական անդամներու օժանդակութեամբ և նպաստով կանխապէս լրագրաց մէջ հրատարակել տուած է թէ այսինչ օրը, այսինչ եկեղեցիին մէջ գաչաստունքի ներկայ գտնուողներուն դրամական փարգեւներ պիտի սայասար վրայ եկեղեցին ակնարկուած օրը մինչեւ բակը լեցուեր է և բարի երեցը իր խոստման հաւատարիմ, ամէն մէկ ժողովականին ձեռքը թոթուած ատեն կամայուկ մը անոնց մէջ հինգ հինգ սենթ (յիսուն փարայ) սեղաւորեր է, և այս կերպով հաւատացեալները վաժեցուցեր է եկեղեցի յաճախելու։

ԲԱՐԻԶ ՊՕՐՍԱՍԸ

ՊՈՒ ԿԻՍԷՐԻ

Յունիս, 19 1901

Ցորանոյ էսհամը	100 .22½
Բէջիր	318
Գոնաօլիու.	25. 12
Շըմէնտրիէր	112 .75
Պանդ. Օթօման	551
Թրանսվալ	89 .75

ՄԱՆԶՈՒՄԻԻ ԷՖՔԵԱՐ ԹԷՖՐԻԳԱՍԸ (30)

ՄԻԻՐՔՊՊԻՅԷ

9

Անդէլ, գաբուեու պալլահանդն էսա օլաղընը գաթիյէն պիլիյօրու, հաթտա նէ ֆիքրաէ պաղլամըշ օլաղընուա անլամըշ իսի, ֆագաթ իթթիհամաթընա պիր դարէղքեալրընդ էսէրի հիսա իթթիրմէմէք, սէօղէէրնէ պիր բէնկի մանղուղիյէթ վէրմէք, էֆէնտի նազարընտա ախլագէն ուսը վէ գարը կէօրիւնիւպ օ իթթիհամաթը իլէ էսայը պիւսպիւթիւն մանվ իթմէք իչիւն օ եօլտա խարէյի քէլամ իսիյօր իսի։

Էֆէնտի Միւրէպպիյէյ խիթապէն,

—Պաչդա պիր սէօղէեէճէյինիզ վա՛ր մը աբր։

—Վար էֆէնտիմ ֆագաթ չմնտի սրասը տէյիլ... գաբուեու պաղլաանդն քիմ օլաղընը անլասրգտան սօնրա, ծնլարը արդ իսէճէյիմ։

—Էօյլէ իսէ էսա, պուրատան հիչ պիր եէրէ սավուշմա չմնտի հաղիգէթ մէյտանա չէրգար, տէպիքտէն սօնրա, Ամուճա պէյին գաբուսընը չալարագ, Զաբուգ իսթիհնիւ պաչընը կէյին չմնտի վէրմէքտէն պաչգա սիպին իչիւն պիր թարիգի սէլամէթ եօղ աբր։ Թուիմաճաղըմ պիր եալանընդա մուգանիլ կէօսթէրէճէյիմ չնտէթիլ մուամէլէյի իյդանա լիւզում կէօրմէմ, սիդ՝ ալիր միւատէթ էվվէլ օտանդրտա եօղ իսիյինիզ, նէ՞րէտէ իսիյիզ։

Ամուճա պէյ ջէֆնիւնէ պագարագ,

—Օտամտա իսիմ էֆէնտիմ, ատէթիմ իւզրէ եատմագ զէմանը օտամա կիրտիմ, էմրինիզ իւզէրինէ չմնտի չըգարմ։

—Պու սէօղիւնիւն գաթիյէն տօղրը մը աբր։

—Հուզուրընդա եալան օլուր մը հարիը հարիընա սանկ աբր։

—Պիր միւատէթ էվվէլ էսա հանրմ սիպին օտանդը եօգլամըշ, պուշ պուշմուշ։

—Եալան, իֆթիրա օտամտա իսիմ։

—Էսա սիզէ գարշու պէօյլէ պիր իֆթիրատա նէ՞չիւն պուշունտուն։

—Օրասընը պիլմէ՛ք. էսա հանրմընն պաղը հարամատրնա տիկէր պիր քիմսէնին տէյիլ, քէնտի ադը պիլէ էրմէզ զանն իսէրիմ էզճիմէ պու կիճէքի հարամքեսթրնա։

—Պու կիճէ ադը էրմէկճէճէ նէ՞ հարամքեսթտա պուլունտու։

—Արդ իսէյիմ էֆէնտիմ, պաղընը վէրմէքտէն պաչգա սիպին իչիւն պիր թարիգի սէլամէթ եօղ աբր։ Թուիմաճաղըմ պիր եալանընդա մուգանիլ կէօսթէրէճէյիմ չնտէթիլ մուամէլէյի իյդանա լիւզում կէօրմէմ, սիդ՝ ալիր միւատէթ էվվէլ օտանդրտա եօղ իսիյինիզ, նէ՞րէտէ իսիյիզ։

Ամուճա պէյ ջէֆնիւնէ պագարագ,

—Օտամտա իսիմ էֆէնտիմ, ատէթիմ իւզրէ եատմագ զէմանը օտամա կիրտիմ, էմրինիզ իւզէրինէ չմնտի չըգարմ։

—Պու սէօղիւնիւն գաթիյէն տօղրը մը աբր։

—Հուզուրընդա եալան օլուր մը հարիը հարիընա սանկ աբր։

—Պիր միւատէթ էվվէլ էսա հանրմ սիպին օտանդը եօգլամըշ, պուշ պուշմուշ։

—Եալան, իֆթիրա օտամտա իսիմ։

—Էսա սիզէ գարշու պէօյլէ պիր իֆթիրատա նէ՞չիւն պուշունտուն։

—Օրասընը պիլմէ՛ք. էսա հանրմընն պաղը հարամատրնա տիկէր պիր քիմսէնին տէյիլ, քէնտի ադը պիլէ էրմէզ զանն իսէրիմ էզճիմէ պու կիճէքի հարամքեսթրնա։

—Պու կիճէ ադը էրմէկճէճէ նէ՞ հարամքեսթտա պուլունտու։

—Արդ իսէյիմ էֆէնտիմ, պաղընը

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

ԻԼՄԻՅԷ-Լվզաքը հիմայուն մուֆեթթիշլիյի սալըգէն Մէհքէյի մուքերրէմէ գաղրը ֆազիլէթլու Ահմէտ Նազիֆ էֆէնտիյէ թէվճիհ պույրուլմըշ աբր։

ՃԻՏՏԷ, Վասաֆ վէ Ասպասյան թանֆուզխանէլէրի 83,000 ղրշ. մասրաֆլէ թամիր օլընճաճաղլար աբր։

ԷՎՎԷԼՔԻ ԿԻՃԷ Տարբճալը Բանաեօթի Նադրտրն խանէսինէ սայիդա իսապէթ էյլէմիշ իսէ տէ, հիչ պիր գազայը մուսիպ օլմամըշ աբր։

ԱՏԱՆԱ.— Ֆէրքէ գազասը էհալիրինէն Աշճը օղլը Արթինին տաղատան թօբլասընը մանթարը բիլավա գարըշորըպ եէսիրլերի իչիւն հէբսի պիրտէն վէհիրլէմիշլէր իսէ տէ, խմիթիրա իսէրէք գուրթուլմուշլար վէ եալընըզ մէրգումի Արթինին օղլը օն իքի եաշլարընտա Գրիգոր՝ միւթէէսիբէ վէֆաթ իթմիշ աբր։

ԵԷՄԷՆ վիլայէթի սանիլիմնտէ էշասյիք գարիյէսի սաքինէրինտէն Սէյտ Ալի պինը Ալի Մէհմէտ վէ գարիյէյի մէղքիրէ էշալիսինտէն Սէյտ Հիւսէյին պինը Հիւսէյին Էմինէյթի մահալիյէի իսիղալէ չալընընը էրպաղը ֆէսատան օլտուգլարը պիլ մուհաքէմէ սասլիթ զմանլէ, միւէպպէտէն նէֆիլէրինէ դարար վէրիլմիշ աբր։

ՈՒԵՈՒՋ ԲԷՕԲԷԲԼԷՐ.— Սօղագլարտա, գալապալըգ ճատաէէրտէ կէօրիւյօրուզ քի, պիր չօգ մալիւ, ուզգուզ միւզմին խաթալզլարա կերիֆթատ օլմուշ պիր սիրիս քէօքէլէր ծանթ կէսութիլէրի եէրտէ գաչընդաղ, էօթէքինէ պէրիդինէ սիրիսնէրէք համիլ օլաղգլարը պիր չօգ ելէր սարիյէ միգրոպլարը իլէ օ իլէր մէնհուսէնին ինսանլարատա սիրայէթ իթմէսինէ սէպէպ եէկեանէ օլուգյար։

Կէչէնլէրտէ պիր՝ քէօքէ՝ պիդայատնէ եիրիյէն պիր կէնճին իսաթիւնէ սաթլատաղ միթէատտա եէրէրինէն ճէրիհէտար էյլէսիյինտէն, քէօքէք մուայեէնէ իսիլէրէք գուսուզ օլտրզը թէզտիւր իթան։

Մագսէսիմիզ՝ պու քէօքէքլէրին, պու ազը սէնի զլմանի զավալը հայանարը էօլսիրիլմէսի սէյիլ տիր, պու գազպի ուեուզ, մալիւ հայվանլար հագգընտա միւնասիպ պիր թէրթիպ իթթիհազը իսուսընտա մէրճիրինին նազարը տիգգաթընը ճէլպ իթմէք պիր։ ՍԷՐՎԷԹ

ԻԶՄԻՐՏԷ սէնէյի հալիյէ մահասուլաթընտան պագալ վէ արբա հէման հէր թարաֆտա թէմամիլէ եէթիշմիշ զմանլէ պիշիմէյէ պաչլամըշ աբր։

ԻԶՄԻՐՏԷ թէբեճիքէ Այա Գոնսթանթի քիլիսէսինտէ վագգա պուլան արդաթտան սօլայը մաղնունէնէ էլտէ իսիլէն Մէչնուր դաստ խըրսըզլարընտան Միլթի իլէ բէֆիգի տերէսէթ իլէ թանթը նէգարեթէ ալընմըշլար աբր։

ԻԶՄԻՐԼԻ Համիտ էֆէնտինէն Սուլթան հրատ նահիյսինէ թապի էրքմէզ գարիյէսինտէ քեայնի զէթին ֆապրիգասը միհիթէրէք օլմըշ աբր։ ԿՐՏՄԷԹ

ԱԽԻՐ ԴԱՐՈՒՅԱ վէ ձիսնի մէյսանընտասքի մուհաճիր գուլիպէլէրինին սահիպլէրի կիճէլերի իսարճէնէ էր չալարագ քէնտի գուլիպէլէրինէ գարշընարմագտա վէ իպինտիպ իքնճի պիր գամ տտա իլավէ իթմէքտէ օլաբգլարընտան, պունլարա մէյսան վէրիլմէմէկ ճիվար պէէթիյէ մէմուրլարընտ էվ-իսիյիմիշ աբր։

ՊԱՂՋԻ ԳԱԲՈՒՄԸՆՏԱ պիր թագըմ սէյտար, չէրպէթճի, մանավ, վէ սայիր էնտանքն սօգագ օրթասընտա պիրէր եէր թուխարագ միրուր վէ ուպրը իսալէլար իթմէքտէ ֆօլատգլարընտան պահէլ «Սէրվէթ» բէֆիգիմիզ պունլարին նէ՞ մէէզունիյէթլէ ճատատէրէ եէրլէշմիշ օլաբգլարընը սիվալ իսիյօր։

ԱՏԼԻՅԷ Նէզարէթ ճէլիլէսինճէ Իսկիւտար մուգավէէթի մուհարիրլիկինէ իսթինաֆ միւտատի ումմիլիկի քէթէպէսինէն Թահսին էֆէնտի թային պույրուլմըշ աբր։

ՆԻՑՏԷ մուխտիրը մախսուսըմըզտան.

«Պէրայի տէվր ու թէֆթիշ քէշթ ու կիւզար պույուրմագտա օլան վալիի վիլայէթիմիզ տէվ։ Ֆէրիտ բաշա հաղրէթլէրի մահը ճարինէ29ընճը սալը կիւնի պաղթէթէն չէհրիմիզէ մուվասլէթ պույուրտուլար։ Միւարիլէյհ հաղրէթլէրի սօղրուճա հիւքիւմէթ դշնաղընա նաղլի օլուպ չիմտի օրատա արամ պույուրմագտա իթթիքլէրի վէ չէհրի՝ միպտէ տէօրթ պէշ կիւն գալաճագլարը մէրվի տիր։»

ՇՈՒՅՈՒՆԱԹ

ՆԱԼՊԱՆՏԷԳ ՇԱՀԱՏԷԹՆԱՄԷՍԻ.—Ամերիգա գաբընարընդն հէր տիւրլիւ մէպլէք ու սանտաթը ինթիխապ իլէ էօյրէնմիյէ չալըշարգլարընտան բէքչօք քէրէ պանս օլանմըշ իտիս հաթթա հանկն թուլումպաճըլըզը, բօսթա թաթարլըզը կիպի խըտմէթլէրին պիլէ Ամէրիգատա գաբընդար թարաֆընտան ինքնարտա միապէրէթ խուիտիյի հաղընմըշ իսի. պու տէֆա Գանտասալը իքի զրզա նալպանալրդ չէհտէթնամէսի վէրիլմիյինի կաղէթիարը եաղըֆօր։ Մալիւմ տիր քի Ամերիգատա հէր չէյ միւսակէդա իլէ տէրէօճտէ խմիրիր կէչէնլէրտէ Գանտասա չէհրինտէ նալպանտա վէ չիլինկիրէր արաճընտա պիր միւասպգա իմթիհանը իֆրա իսիյմիշ իտտի։ չէհրին էքսէր նալպանտ վէ չիլինկիրէրի պու միւասպգայա տուիլի օլտուգլարը կիպի, պու սանտաթը էօյրէնմիշ օլան 17 եաշլարընտա իքի զրզտա միւասպէգայա սասիլ օլմուշլար տրը։ Պիր միւտէթի մուայէնէ զարֆընտա վերիլէն մօտէլէ թէվֆիգէն էն չօգ աթ նալը եարապլիէնէ հէմ միւքեսֆաթ հէմ տէ չէհատէթնամէյի վէրիլմէյինէն, պու իքի զրզ նէօրտեր տագիգա զարֆընտա մօտէլէն ատտա միւքեմմէլ պիրեր նալ եարարագ օրթայա զօյուսգլարընտան վատ օլընան միւքեսֆաթ իլէ չէհատէթնամէլեր քէնտիլէրինէ իթա իսիյմիշ աբր։

ԵԱՆԵՌԵՍԻՃԻԼԻԲՏԻ ԹԻՐԱԳԳԸ.— Պիր միւտէթՁԷՆ պէրու Լօնտրատա եանքէսիճիլիյին թէրագգըզը իչիւն հէր տիւրլիւ ուսուլարը իճատրնա չալըշան իքի սէրբէրիէն պիրի սիկարա իչէրէք եօլտա կիսէր իքէն, կէօղիւնէ քէսարիրտիյի պիրզատինա բատթ կէլտիկի ֆագիգատա հէման գաչշըընա կէլիպ ազընը թիթիւն տիւմանը իլէ ատլատրը, սօնրա պու տիւմանը գաբընդն կիւզիւնէ տօղրու պիրտէն պիրէ իւքիեր իսիյ. գաբընդ թապի նէֆէս ադամայարագ թիւթիւն տիւմանընտան գուրթուլմագ իչիւն տիւչարը թէլաշ օլտուզը էանատա տիկէր պիր բէֆիգի տէ մատմէն ճէպլէրինէ նէ վար իսէ աշրիրը իսիյ, ֆագաթ պու իքի խապիա՝ բլանը աէյիրտիրմէք իւզրէ իքէն, եաղաը էլէ վէրմիշլէր տիր։

ՏԻՒՆԵԱՆԸՆ հէր թարաֆընտա զէվճէլերի վէֆաթ խտէրէք տուլ գալան գաբընդար՝ զէվճէլերի վէֆաթ խտէրէք տուլ գալան էրքէքլէրտէն զիյատէ տիր. իչիթէ էվիրօքանընն պաղը թարաֆլարընտա թուխուլան սթամթիքլերտէ պունը խսպաթ խտյօր։ Ինկիլիթերատա 114 տուլ գաբընա մուգապիլ 54 էրքէք վար տրը, Իթալիատա 136 տուլ գաբընա մուգապիլ 60 էրքէք պուլընըպ, Ֆրանսատա 139 տուլ գաբընա մուգապիլ 74 էրքէք, Ավստրիատա 135էն մուգապիլ 50, Աւսթրիատա 120է մուգապիլ 44 էրքէք վար տրը։ Մուգայէսէտէ կէօսթէրիյօր քի, էրքէքլէր գաբընդարատան զիյատէ թէհլիքէյէ մասարուզ պուլընընեօրլար։

ՊՈՒ ԿԷՃԷՔԻ ԵԱՆԿՈՆ

Պու կէճէ սաաթ 8 բատտէլէրինտէ Ֆաթինտէ Հարաճճը օգաղընտա Կալաթա կէօմրիւք մէմուրլարընտան Ալի պէյին խանէսինտէն սաթէշ զուհուր իսէրէք պէշ պպպ խանէ կանտրը հալտէ պասարրըլմըշ աբր։

—Եվվէլքի կէճէ Զէնկէլ քէօյիւնէքի կանկրնտա տախի պիր մութպախ կանարագ պասարրըլմըշ աբր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

ՏԻՒՆԷԻ ԹԷԼԷԿՐԱՖԵԼԻՐ

ԲԱՐԻԶ, 18 յունիս.— Թազմինաթ մէսէլէսինին սիֆէրայը Լճնէպինէ իլէ Զին մուրախասարը արասընտա գաթիէն թէվիֆէրլիզիր օլտուզը Բէքինատն պիպոլիրիլիյօր։

ԲԱՐԻԶ.—Զինատ գալաճագ օլանլար միւսթէնա օլարագ պիլճիւմիլ ասաքիր էճնէպիյէ սեպանմաթրատն էվվէլ ավտէթ խսէճէքլէր տիր։

ԼՕՆՏՐԻ.—«Սըն» ճէնէրալ Պոթանը՝ բէիս Բրիւէրէրին միւէյվէվէ հարաքեաթընտան պիպար օլարագ ազը մուսալէհա զբմընտա, Լօրտ Բիչէր իլէ թէքրար միւզաքէրատա պուլունճաղընը պէյան իսիյօր։

ԲԷԹՐՈՊՈՒԼ.—Բուսա խմբրաթօրչասը պիր զըզ թէվէլլուա իթմիշ տիր, պու պանպէ նէչր օլունան թէպլիղաթը բէմմիյէյէ կէօրէ կէրէք խմբրաթօրիչա հաղրէթլէրէրինին վէ կէրէք նէվգաա Կրանաուչէսին անվալը սընէիէլերի մուճիպլի մէմնունէթէ պուլունրիօր, կրգնախաչէա Անասթասիա թէամիյէ օլունմըշ աբր. էօյէնտէն սօնրա Զարէվիչ Կրանտիւք իլէ Իմբրաթօր հաղրէթլէրէրինին վալիէյի միւնթէրէմէլերի, Իմբրաթօրիճահաղարաթը Բէթրօճգան չէհրէ միւվասէլէթ իթմիշլէր տիր. պու մինասէպէթլէ չէհիր տօնմամը աբր, գաշամ տախի թէնվիրաթի իֆրա օլունճաղ աբր։

ԲԱՐԻԶ.—Մէճլիսի այան ճէմիյէթի բուհանիյէ լարհասընընը իլք օն իքի մասասէսինի գապալ իթմիշ տիր։

ԲՕՄԱ.—Մէճլիսի մէզուատան տախիլիյէ պիւտճէսինին միւզաքէրաթընա պու կիսն իսպիտար իյէմիշ տիր։

ՊԵՐԼԻՆ.— Հիւքիւմէթ պանգասը ազնթօսունը եիւզսէ Կանն 3½ թէնզիլ իթմիշ տիր։

ԿԷՃԷՔԻ ԹԷԼԷԿՐԱՖԵԼԻՐ

ԲԱՐԻՍ.— Բէքինատն իչար օլընաբզընա կէօրէ ամէվէլի միւթթիֆիգ սիֆէրասը Ալման, Ֆրանսզ վէ Ինկիլիզ ասքերի մուհաֆիզաղընը օրթաբզգ ասլընճայա գատար չէրի մէզքիւրտ գալմասընա դարար վերմիշլեր տիր։

—Շիմտի չաթ տէյի օրթա եէրիմտէն չաթլատճաղըմ... պու ատատ օտասընտա եօգ իսի, պէնի նէ՞րէտէն տինզէմիշ։

Տէրի էֆէնտի—Տէմէք պիրատէրին սէօղէրի տօղրու, պու կիճէ սէն սուֆանընն օրթասընտա պաղրա պաղրա ադընը պօղմուշսըն, մատմազէլին պու նօղթատաքի իֆատէսի ատ պիրատէրին սէօղէրինէ թէվգուֆ իսիյօր։

Էտա չըլընճա պիր թէլաշա,

—Հադ եէրինի պուլուբ, օնլար պէնի մանվ իթմէք իչիւն ադընը պիրիւք իթմիշլեր, պիզ իչերուտէ սիվրն իլէ օտան օյնար իքէն պուրատտա ատան թօհաֆ գօռէսիա օյնատօրլար իսիյ։

Տէրի էֆէնտի.—Սուս. սանա սէօղ տիւչմէսիճէ ադընը աչմատճաղընն։

Ամուճա պէյ խիթապէն,

—Է սօնրա նէ՞ օլտու։

—Սօնրա էֆէնտիմ հիատէթլէ տէօչէյմանէն գալգարմ, օտա գաբումու արալըգ իսէրէք, էտա հանրմին հարաքեաթընը կէօղէթմէյէ պաշլատամ, կիթտի պիր իքի գաբու ատա գարըշարըրը. սուֆատա պիր խայը սէօղէնտիքտէն սօնրա, նէ մատատալ պիլմէմ պէլինտէն գուշաղընը չըգարըպ մատմազէլին գաբուսընը սրմ սըդը պաղլաոը։

Էտա եինէ սապը իսէմէյուպ օ էվվէլքի էօլիւ ըէնկինտէն չիմտի ալ չուհա կիպի պիր ըէնկէ կիրմիշ չէհրէսի իլէ,

—Ուսթամա էյիլիք սաղլըզ...Հագ գուլու իֆթիրատան սաղլատուն, ալէյհիմտէ պու գատար եաքընընընը գտա իւէրու վարմագ, պիր պարատ սուրն գըրդ ելլ հագդը վար տրը։ Սիզէ պու գատար էմէյիմ կէչի, սէօղէտիյին սէօղէրին էօճիւնիւ արտրը տիւչիւն, կիւնահ տրը։

Տէրի էֆէնտի հիատէթինտէն պիր գաչ տէֆա եէրինտէն գալգըպ օթուրարագ։

—Պիր լաղըրը քէլէպճէսի օլատա չու գարընն աղընա ուրատամ, չիւնքի պաչգա տիւրլիւ սուամատճաղ։

Պիրատէրինէ խիթապէն,

—Տիմէք սէօղէրին հարքը հարքընա տօղրու։

Ամուճա պէյ.—Հէլպէթէ պիր նօգթա պիլէ եանընըզմ եօգ էֆէնտիմ։

(Տէվամ)

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. Ում. միւն. ապշ. գաբ.	26—39
» » » էն կիւքէք	27—
» » » էն աշաղը	26—38½
Բումէլի չըմէնտ. ապշ. գնտ.	111—
» » էն կիւքէք	111—37
» » էն աշաղը	110—87

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Բէյժի ագսիսը Օս. լիր.	14—
Սիկարէթ Ա.	—91
» Բ.	—52
Թրամվայ	6—05
Ժուխանա	1—80
Օսպիկասիոն Թրամվայ	472—
Աաիբանա	4—05
Գրէսի ժէնէրալ	0—12
Սօսիէթէ Օթօման Իսկ. լիր.	0—10
Լօրիսմ	74—
Պանդ Նասիօնալ տը Կրէդ	417—
Թրանսվասալ	87—50
Բընիթրմ Թանվիլաթը	463—
Դրէսի Ֆօնսիէ Էմիրսիէն	262—50
Անատօլը չըմ. ագսիսը	10—40

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղշ. ասն	ղշ. բր.
Պէյալ մէճիտիյէ ֆարգը	108—06
Մէթալիք	101—20
Իսկիլիզ լիրասը	110—
Ֆրանսզ ալթունը	87—22
Բօլ	91—
Դրէսմից ակթունը	51—06
Գարպոն գայտէսի	8—69

ԷՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 18 յունիս

Իսկ. էսհամը Իսկ. լիրասը	93—87
Օսմ. էսհամը աչընը	24—50
» » գաբանը	24—50
» » Բ«	50—
» » » Գ	27—50
Օսմանը Պանգասը	12—
Մրարը տուլ. մութթահրաէ	105—87
Պուլկար խթիդրպաը	101—
Գամպիո Բարիզ 3՝ այ վասէէ	25—270

ԳԱՄՊԻՕ

Լօնտրա	109—22
Բարիզ 3 այ վասէէլի	23—01½
Ֆիորէնց Մանտա	18—55
Վիէննա չէքի (գուլդն)	21—81

Բարիզ 18 յունիս

Ֆրանս էսհ. 4% ֆիր.	100—
» » 4½ %	101—46
Եէնի Օսմ. էսհամը աչընը	25—20
» » գաբանը	25—15
Բումէլի չըմէնտֆէրի	112—50
Օսմանը Բէյժի էսհամը	317—
» Պանդասը	549—
Գրէսի Լիոնէ	1009—
Իթալիա էսհամը	98—40
Բանքրիթէ Թիւրք	499—
Օսմանիյէ	456—
Տուան Օթօման	522—
Սրանսեոլ	72—30
Թրանսվալ	89—25
Գամպիո 3 այ վասէէ	25—260
Գրէսի Ֆոնսիէ Էմիրսիէն	—

Պերլին 18 յունիս

Բումէլի չըմէնտֆ. (մարգ)	109—
Լօնտրա իսկերինէ գամպիո	20—260

Վիէննա 18 յունիս

Լօնտրա իսկերինէ գամպիո	240—50
Բումէլի չըմէնտֆէրի ֆր.	106—
Օսմանը Բէյժի ագսիսը	291—

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԷՖ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ

Միւմպիլէյ՝ ան պիր սէնէ մուգաատէմ, Մէքթէպի Հուզուրը Շահանէյէն պա չահանէթնամէ, խուրուճ իթմիշ, վէ դայրէթ ու խթիգամէթիյէ հէր քէսին հիւսուիւ թէվէճճիհ վէ էմնիյէթինի գազանմը, էրպապը նամուս վէ լիյագաթտան վէ պիրինճի սրնրի սա-վա վէքիլէրինէն մաարուֆ պիր զաթ պրը։

Ռէնամիյէրի հէր նէվ Շէրի, Հուգուգ, ձէզա վէ Թիճարէթ տավալարընը սէրէօհտ իսէր։

Պիր մէպլաը մալիամ մուգապիլինէ ալթը այլըգ վէ սէնէլիք ապանէ գայտ վէ գապու իյլէր։

Տավալարը հագդընտա մալիամաթ ալմագ խթէեէնլէրէ մէճճանէն պէյանը րէյ վէ իթայը մալիամաթտան գաչնմագ։ Էքսէր տավալարտան բէյլին իւճրէթ ալմատընը կիպի, բէյք չօգալրընտա սուլէն թէավիյէտէ գուսուր էյլէմէզ։ Սապահլարը սաաթ 2—6ետ վէ ագշամլարը տաքի 9—11է գատար եազրլանէսինէ պուլունուր։

Իտարէխանէսի Պաղը Ալի ճառատէպինէ Մուսգալանընտա 6 վէ 7 նուսմէրօյը օտալար տրի։

ԲԻՆՃԵՆՊԻՀ ԿԻՒՆԷԻ ԲՕՍԹԱ

Պու կիւն լիմանմըզտան հարաքէթ խէնէք վաբօրլար իլէ սէվգ օլբանագ բօսթալար։

ԻԹԱԼԻԱ. — Օտէսա (ձէկսալի Բուսիա Լէհիսթան, Պէսարապիա)

ՆԷՄՃԷ. — Բէօսթէնէք, Սուլմա (Բուշանիա)

ԿՈՒՐՃԻ. — Իյնէպոլը (Դարթանէլներ), Սամսոն (Թօգաա, Ամասիա, Սըվաս), Մէրզիֆոն, Զօրում, Զիլէ) Թրապիզոն (Կիրմիչհանէ, Ագարկիզ, Էկին, Էրզինճան, Բէմախ, Պայբուրտ, Էրզրում, Վան, Մուշ, Պիթլիս, Սղերտ)

ՄԷՍՍԱԺԷՐԻ. — Դայէթ Սուլթանիէ, Իզմիր (Պիասա, Բուռնու), Պէրգամ (Աքքէշ, Շամ, Պաղարճա, Պասրա) Պէրգամտան Հաղթարմա օրարագ Լաչգիյէ, Իսկէչէ, Թարապլուս Շաճ, Մէքքէ (Մէդինա, Սաճրա), Իսկէնդերուն (Անթալիա; Հալէպ, Մարաշ, Այնթապ, Ուրֆա, Պիրէճիք), Եանիկ (Դուլսը Շէրիֆ) Հիւսէյսլէ (Հայֆա), Իսկէնտերիյէ (խաթթէլ Մըսրըիյէ) Սուսան, Հապէշխան, Զին, Ճաքսնիա, Հինտիստան, Աւսթրալիա) Դըպրըզ, Գալէի Սուլթանիէ, Իզմիր։

ՐՈՒՍԻԱ. — Սէվաստաբոլ, Դրէբզմ, ՆԷՄՃԷ. — Վառնա, Բէօսթէնճէ, Սիլիստրա, Կալաս։

ԿԻՒՐՃԻ. — Պուգկազ (Վառնա, Սոֆլինա։

ԻԹԱԼԻԱ. — Իյնէպոլը Սամսոն, Կիրասոն, Թրապիզոն, Պաթում, Դուլգարիա, Թիրքիստան, Աֆղանիստան, Աֆղանիստան։

ՍՈՒԼԹԱՆԻՅԷ ԷՃԶԱԽԱՆԷՍԻ

Կէտիք-Բաչա պաղչասը

(ԿԱՐԼԷ ԳՈՒԼԱԼԸ)

ՍԱՀԻՊ

Մէքթէպը Թըպիէի Շահանէտէն մէէղուն

ԱՂԵՒՈՆ ԳԱՒՍԻԱՆԵԱՆ

ՄՈՒՍԱՎԻՐԻ ՏԱՀՍԻ

Մէքթէպը Թըպիէի Շահանէտէն մէէղուն

ԶԱՐԹԱՆԷՍ ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Էճզահանէնին մագասան էսասիսի

ՄՈՒՍԱԼԷՃԱԹԸՆ ԲԱԶԷԼԻՅԻ

ԷՒՄԼԷ ԳԷԼԷՍԻ — ԷՐՆՈ ԷԼԷ ԵՄԲԷՄԸ

ՑԷՎԳԷԼԱՏԷ ԹԷՄԻԶԼԻՔ

ԿԻՃԷԼԷՐԻՆ ՏԱՀՍԻ ԱԶԸԳ ՏԸՐ

)(45)(

ԹԵՐԹՕՆ ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԷՖԵՔԵԱՐԻ

ԿԻ ՏԸ ՄՕԲԱՍԱՆ

ԿԵԱՆՔ ՄԸ

Խաղաղութեան վայրկեաններուն աչքը չէր կրնար Ժիւլիէնին վրայէն վերցնել, և ուրիշ ցաւ մը, հոգեկան ցաւ մը զինքը կը սեղմէր ամէն անգամ՝ որ կը յիշէր այն Ծերը՝ ուր իր սպասուհին այդ միւնոյն անկողնին ոտքերուն առջև խնկած էր, իր աղուն հետ, եղբայրը այն պզտիկ էակին՝ որ ա՛նքան անդիմադրելի կը ըլլար իր աղիքները։ Ցաւտակ յիշողութեամբ մը կը գտնէր իր ամուսնոյն շարժուածները, նայուածքները, խօսքերը այս գեղանը տարածուած աղջկան դիմաց. և հիմա կը կարդար անոր քով, իբր թէ անոր մտածումները՝ անոր շարժումներուն մէջ գրուած ըլլալին, կը կարդար անոր միւնոյն տաղաւուկը, միւնոյն անտարբերութիւնը զոր միւսին համար ունէր ան, եասաէր մարդու միւնոյն անհոգութիւնը՝ զոր հայրութիւնը կը բարկացնէ հիմա։

Բայց սարսափելի դնդերային ցնցում մը զինքը յանկարծակիի բերաւ, մինակնկութիւն մը ա՛նքան անդութ որ ան. բաւ ինքնիրեն.

—Պիտի մեռնիմ, կը մեռնիմ կոր։

Այն առեն կատաղի ընդվզում մը, անիծելու բուռն պէաք մը լեցուց իր հոգին և ծայրայեղ ատելութիւն մը այն մարդուն դէմ՝ որ իր կորստեան պատճառ կ'ըլլար, և այն անծանօթ աղուն դէմ որ զինքը կը սպաննէր։

Դերագոյն ճիգի մը մէջ առաջ մղուեցաւ՝ վրայէն նետելու համար այս ծանր բեռը։ Իրեն թուեցաւ յանկարծ որ փորը կը պարզուէր, և իր ցաւը դադրեցաւ։

Դայեակը և բժիշկը ծռած բաներ մը կ'ընէին իր վրայ։ Բան մը վերցուցին. և չուռով այն խղդուկ աղմուկը զոր Ժանն լսեց՝ թոնդ հանեց զինքը, յետոյ այս պզտիկ ցաւագին ճիչը, այս նորածին ողու քնքուշ մլաւիւնը՝ իր հոգիին մէջ, իր սրտին, իր ամբողջ սպառած մարմնոյն մէջ մտաւ և ուղեց, անգիտակից շարժումով մը՝ բազուկները պարզել։

Ուրախութեան անցողութիւն մը եղաւ ասիկա իր մէջը, թախիծ մը դէպ ի նոր երջանկութիւն մը՝ որ նոր կը յայտնուէր։ Վայրկեան մը, ինքզինքը ազատած կը դանէր, խաղաղած, երջանիկ, երջանիկ ա՛նքան որքան չէր եղած տակաւին երբեք։ Իր սիրան ու մարմինը կ'ոգեւորուէին, մա՛յր կը զգար ինքզինքը։

Ճանչնալ ուզեց իր աղան։ Ան մաղ չունէր, ոչ ալ եղունգ՝ շատ կանուխ հասած ըլլալուն. բայց երբ տեսաւ շարժակիը այս որդին, երբ տեսաւ ընտանի բանալը ու ընդաներ ճուալը, երբ այս չարաճճուկ, փոթփոթուած և խլրտացող վիժուկին դպաւ, անդիմադրելի ուրախութեամբ մը ողողուեցաւ, հասկցաւ որ ազատած էր, ամէն յուսահատութեան դէմ ապահովուած և պէտքը կը զգար մէկը սիրելու՝ առանց ուրիշ բան մը ընել ուզելու։

Այն առենէն ի վեր միայն մէկ մտածում մը ունեցաւ — իր աղան։ Մէկէն ի մէկ մոլեռանդ մայր մը եղաւ, ա՛նքան աւելի ջերմեռանդ, որքան աւելի որ խաղաղած էր իր սիրոյն մէջ և որքան աւելի որ վրիպած էր իր յոյսերուն մէջ։ Միւս օրօրոցը իր ննկողնին մօտը կ'ուղէր. յետոյ, երբ աղէկցաւ, ամբողջ օրերով պատուհանին դէմ նստած մնաց, թեթեւ ճոճանիկին քով՝ զոր կ'օրրէր։

Սանտուին նախանձեցաւ, և երբ պզտիկը ծարաւցած, բաղուկները կը ձգէր դէպ ի կապուտ երակներով խաչոր ստինքը, և իր որկրտոյ չբաւնչքներուն մէջ կ'առնէր փոթփոթած և դորշագոյն մսին կոճակը, ծանր ուժգունած, խռոված, կը նայէր զօրաւոր և հանդարտ դեղջկուհիին, ըզձանքով մը անկէ խլելու իր զաւակը, և եղունգով հարուածելու, բզկտելու այս լանջքը՝ ուրկէ երախան անյագօրէն կը լմէր։

Յետոյ ուզեց որ նուրբ արդուզարդեր ստեղնադրէ, կատարեալ վայելչութեամբ մը պզտիկը հագուցնելու համար, որ փոթթուեցաւ ժանեակներու մէջուէ մը մէջ ու գլուխը շքեղ գլխանոցով մը զարդարուեցաւ։ Մայրն այս ամենայն բաներու վրայ կը խօսէր, կ'ընդմիջէր խօսակցութիւնները՝ հիանալու համար չոր մը կամ կրծկալի մը և կամ դեղանոցին բանուած ժապաւէնի մը վրայ, և բնաւ մտիկ չընելով ինչ որ կը խօսուէր իր շուրջը, ան կը սքանչանար կատէ կոտրներու վրայ զոր երվաց տանն կը դարձնէր ու կը դարձնէր իր վեր վերցուցած ձեռքին մէջ՝ աւելի աղէկ տեսնելու համար. յետոյ յանկարծ կը հարցնէր.

—Կը կարծէ՞ք որ աչ առանկ աղուոր ըլլայ։

Պառանը և մայրիկը կը ժպտէին այս կատաղի գորովին հանդէպ. բայց Ժիւլիէն, իր սովորութիւններուն մէջ խանգարուած, իր իշխող կարեւորութեանը մէջ պզտիկցած՝ այս պուչտուն և հոր բռնակալին գալովը, անդիտակցօրէն նախանձոտ՝ այս մարդուս կատարեալ նկատմամբ որ առնին մէջ իր ունեցած տեղը կը գրաւեր, անհամբեր և բարկացաւ, անդադար կը կրկնէր.

—Շատ տարտակալի կ'ըլլայ կոր իր մուկին հէր։

Բիչ ատենէն ա՛նքան պաշարուեցաւ այս սիրով որ գիշերները օրօրոցին քովն կ'անցընէր՝ պզտիկին քնանալը դիտելով։ Որպէսզի այս բուռն և հուսանդագին հոգեձգումին մէջ կը սպառէր ինքը, ան չէր հանգիստ չէր տուներ, կը սկսրանար, կը նիհարնար և կը հազար, թիւրիզը հրամայեց բաժնուիլ իր զաւկէն։

Նեղացաւ, լացաւ, պաղատեցաւ. բայց իր աղաչանքներուն դէմ կարծր մնացին։ Ամէն գիշեր մանուկը տարուին կը յանձնուէր, և ամէն գիշեր մայրը կ'ելլէր բակտան և կ'երթար աստղաց դիտելու փափաքին ծակին՝ լսելու համար թէ անիկա հանդարտ կը քնանար, թէ չէ՞ արթնար և թէ բանի մը պէտք չունէր։

Անդամ մը այսպէս ժիւլիէն դէմը ելաւ, որ ուշ կը վերադառնար Ժիւլիէներուն տունը ընթրած ըլլալով, և անկից ետքը իր սենեակին մէջ կղպեցին զինքը՝ բռնադատելու համար որ անկողնէն չդաժնուի։

Կնունքը օգոստոսին վերջը տեղի ունեցաւ։ Պառանը կնքաստար եղաւ, մօրաքոյր Լիլոնը՝ կնքամայր։ Տղան Բիէռ-Սիմոն-Բօլ անուններուն ստացաւ. կորուկ կոչումներու համար՝ Բօլ միայն։

Սեպտեմբերի տասնչին օրերուն մէջ, մօրաքոյր Լիլոն մեկնեցաւ անդամուկ, և իր բացակայութիւնը ա՛նչնչան անորոշմամբ մնաց իր ներկայութիւնը։

Իրիկուն մը, ճաշէն ետքը, երեքը երեւցաւ։ Այլայլած կ'երեւար, իբր թէ դաղանիք մը ունենար իր մէջը, և մէկ քանի ուղղախօսութիւններէ ետքը, ինդրեց Պառանտուիին և իր ամուսնին վայրկեան մը առանձնանալու՝ մասնաւոր խօսակցութեան մը համար։

(Շարունակելի)

ԱՐԻՍ ԵՒ ԸՆԿ

ՇՈԳԵՇԱՐԺ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆ

ՀՈՏԵՂԻՆԱՑ ԵՒ ՕՃԱՌԻ

ՀԻՄՆԵԱԼ 1889ԻՆ

Ս. ՊՈՂԻՍ

Թահրաթալէ

ՎԱՃԱՌԱՆԵՐ

Արուեստագիտական վերջին կատարելագործութեամբ և առաջնակարգ մեքենաներով օժտեալ և Եւրոպացի վարպետի մը հսկողութեան ներքեւ կ'արտադրէ ամենանուրբ հոտեղէններ ինչպէս նաև թեմալէթի հոտաւէտ և լուացքի պարզ օճառներ։

Տեսակի ազնուութեան մասին Եւրոպական ամենամեծ գործարաններու ապրանաց դէմ մրցելու առաւելութեան կը միացնէ գիներու դերազանց ժամանակութիւնը։ Փափաքողներուն քարտէսկը ձրի կը ղրկուի։

Մեծածախակ գնում ընել ուզողները կրնան դիմել Կ. Պոլսոյ մէջ Օրտաքեաւ Կ. Յոհանեան Որդիք վաճառատունները, իսկ գաւառներու և օտար երկիրներու մէջ դիմել գործակալութեանց որ ի սարեւ, ուր պիտի գտնեն նմոյշներու ցուցակութիւն մը՝ պէտք եղած բոլոր տեղեկութիւններով։

ԲԱՐԻԶ. — ՊՊ. Լաքառիէռ Որդի և Ընկ. 28, Ռիւ Շաթօուէօն։
ՊՈՒՊԱՑ. — ՊՊ. Սաղքար և Ընկ.
ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ. — Պ. Մ. Գալիճեան.
ԳԱՀԻՐԷ. — Պ. Հ. Ռազմիթալ.
ՌՈՒՍՃՈՒԿ. — Պ. Պ. Կ. Յոհանեան Որդիք.
ՎԱՌՆԱ. — Պ. Կէռան Ալտիէի.
ՋՄԻՐՆԻԱ. — Պ. Հայրիկ Վառնէկ.
ՄԵԼԱՆԻԿ. — Պ. Տէնօ Ֆէրնանտէլ.
ԻՍԿԷՆԻՊ. — Պ. Մ. Քարուանօ.
ՊԷՅՐՈՒԹ. — Պ. Ֆրանքլ Շիֆֆէր.
ՍԱՄՍՈՆ՝ — Պ. Պ. Պետրոսեան Եղբարք։
ՏՐԱՊԻԶՕՆ. — Պ. Սրբոյ Կ. Յոհաննեան.

ՄՈՒՍԻԳԻ ՄԵՐԱԳԼԻԼԱՐԸՆԱ

Մէարիֆ նէզարէթի ճէլիլէի Էլրազ գալէմի խիլէֆարտանան Հապան Թանսն էֆէնտի իլէ նօթա վէ ֆէնտի մուսիգի մուալիմի Զուլհանան Գրիգոր էֆէնտիյէր թարաֆընտան էր ան պէշ կիւնտէ պիր մուսնթազամին նէշր խիմէթքաէ օլան էղնարը մուսիգի եաստ միսթիէրլի չարը վէ գանթնօթասընը իքինճի ֆօրմանը նէշր իսպիտիմ ապրէ։ Պիրէրմանէ էանմէլէրինի հավէսքարանը մուսիգիյէ թավսիյէ իսէրիվ։

Մահալը ֆիրուէթի Պաղը Ալի ճառատէսինտէ 22 նուսմէրօյու Իսթանպոլ, քիւրիմանէսի, Մէրճանտա սոյնը եղիս էֆէնտի վէ էսկի Զանպիսկի ճառատէսինտէ Սէֆա Ֆոնօկրաֆիսանէն տիրէ սաթի մահէլէր պիր։

Նոթերը՝ ամբողջ դրամագլուխ
հոտեղէնների դրամագլուխով
ՆՈՐ ԴՊՐՈՅ
Գիրք աշակերտին
Լոյս տեսան Ա.Ջ.Բ. Դ. պարկերը
Մամուլի տակ են Դ. Ե. »
Ամբողջ գործը պիտի բաղկանայ
10 պրակէ
Բաժանորդագրի 25 ղրուշ
Դիմել՝ Սիրքէճի, Խօրասանճեան Խան
Գրասենեակ Սմիսան Դաբեանի
Դաբեանի էֆէնտիի բաղմաթիւ գեղատակարտ գեղջնական հրատարակութիւններու վրայ ուսումնասիրելով, ինչ վերջինն ալ կարդած է անշուշտ մեծ պակաս մը լեցնել դպրոցական գրականութեան մէջ։ Վստահ ենք թէ «Նոր Դպրոց»ը ուսուցչաց կողմէ իր արժանի ընդունելութիւնը պիտի դտնէ։

Գ Ի Ս Ա Կ
Մոտաստիներ ոսկեղեն օղերու
ՀԱՅ. Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ
ԿԵԳԵՐՈՆԱՏԵՂԻ
Սնաքել էֆ. Գաբրիէլեանի սենեակը
ՄԷՐՃԱՆ ԵԱԼՏԸՋ ԽԱՆ, ԹԻՒ 10
Գին 5 գահ.

ՅԱԿՈԲ ԿԻՒԼՄԷՋԵԱՆ

ՀԷՐ ՆԷՎ ԳԱԲԵՕՂԱԱՌ
ԷՆԴԱՑԻ ԶԷՏԻՏ ՍԱՆՏԱԼԵԱՂԱՐ
ՍՕՊԱՂԱՐ ՎԷ ՍԱՅԻՐԷ

Կալաթատա, Բէրշէմպէ Բազարընտա, Զինճիրլի խանը գարդուսընտա, Ն. 11

ՈՒԷՍԴԸՐՆ

TORONTO WESTERN LONDON 1851

ԲԱՐԼԱՄԷՆԹՕՆԸՆ ԳԱՐԱՐ ՄԱԽՍՈՒՍԸՅԼԱ ԹՕՐՕՆԹՕ ՎԷ ԼՕՆՏՐԱՏԱ

1851Տ Թ.ԷՍԻՍ ՕՂՈՒՆՄԸՆ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ԻՆԿԻԼԻՋ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Թագմին օրունան զիյանդարլըն մէճմուի	ինկ. լիրա	6,000,000
Մէվճուտ ագչէ վէ հասըլաթը սէնէվիյէ	» »	1,250,000
Քեամիլէն թէէսիյէ օրունմուշ սէրմայէ	» »	410,000

Թուրքիա չիւպէսինին միւտիրի ումումիի. ԴԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ
Իսթանպոլ, Պահճէ Գապու, Առանիտանէ Խան, Ն՝ 20, 21, 22։

Թաչրաարտա իշկիւզար վէ միւթէկէր աճէնթէլէր արանըլմագտա տրը

ԻՍԹԱՐ. — Շէնրիմիզին էն մատրուճ Ֆրանսը վէ Սլման գումրանիալարրն թէրմայէի հասըլաթընա նիսպէթէն 100 % օլսուզը հայտէ Ուէսթերընքի 125 % տիր։ Իմթէ պու հագիգատ Ուէսթերրն բրադիսլերինէ Թէքիվվիւդ իմաիրմէյէ էն պէօյիւք թէէմնատ տրը։

ՍԱԼԻՊՕՐԻՆ = SALIBORINE

Էճզաճը ՎԱՍԻԼԱՌԻ ԹԷՕՏՕՐԻՏԻՍ ՊԱԼԱՇ թարաֆընտան թէրթիպ օլունմըշ տրը

ՄԷՏԱԼԼԻՍԸ ՍԸՉՇԻԷԷ ՌՈՒՄՈՒՄԷՅԻ ՇԱՀԱՆԷՆԻՆ ՐՈՒԽՍԱԳԸՆԸ ՀԱԻՋ ՏԻՐ

Մէտալլարը պարարտնա համար գործածուլմագտա

(ՍԱԼԻՊՕՐԻՆ) ատէնթլէն թօղ՝ ատէթլէրը ինէրինի սալ էտէրէկ կալընընը գարարմագլարրն արարընտա հասըլ օլան ֆէնա գօգուզլագ կարըգան մատատէրինի, իւֆիւնէթ, բիւյիք վէ գաչնամարրգնը ատէթ իյլէր։ Պունտան պաշգա, բարմագլար արարընտա նասը վէ նասըրլըմընը ատիրիէրի չըգարրը, սէրնէմէճէ կէվիլէբիլիր։

(ՍԱԼԻՊՕՐԻՆ) գէմիլէրէ գաղթիրտա վէ սաիր գաբարը մատաղէրսէքի բիւյիւրէրի, գօգուզարը խիլիգլէրիրէ վէ գաբընմալարը սաիսի գաթի սուրէթսէ ատէթ իյլէր։

(ՍԱԼԻՊՕՐԻՆ)ի գուլանմաղար՝ ատէթլէրը ինէրինի քէսմէմէն հասէսինի թատատգ իթմէքտէ սիրէր։

Սուրէթի խթիմալի գուրթարընն տերուէնմատէրի թանրիճանան անպարլիր։

Ումում սէքթօր Ֆիտարգըրնան 55 նուսմէրօյու Վատիլաքի Թատրիսա էճզանանէսի վէ պաչըճա էճզանանէրէտ, ֆէա պէյօլարընտա վէ Պօն Մարշէ ատ գուրթատ 5 (գէչ գուրտ) վատրա էճզանանէրինտէ վէ էճզա տէրօյ լարընտան 6 (ալթընճը) ճա սաթըլտագտա տրը։

Թաչրատան 6 դրուշլուգ բօսթա բուլուն էկսոտրէնէ պիր գուրթա ՍԱԼԻՊՕՐԻՆ կէօնտէրիլիր։

ԲԱՐԻԶ ՍԷՐԿԻԻՐ ՈՒՄՈՒՄԻՍԻ

1900

ՍԱՏԷ, ՄԷՔԻՆ, ՍԷՐԻ, ՀԱՖԻՖ

ԱՄԷՐԻԳԱՆԸՆ ԷՆ ՄԷՃՆՈՒՐ ՏԻՔԻՃ ՄԱՔԻՆԱՍԸ

ՆԻՒ-ՀՕՄ

NEW HOME

Մէղքիր Սէրրիվ Ռամամիսինէ մուքեաֆաթը, HORS CONCOUR
քէգապէթսիզ գազանմը տրը։
Էն ուֆագ ֆէնէրուաթնա գատար էմնալընա թէվէֆֆիւգ իսէր
Թիւրքիա իշիճն էէկեաճէ անէնքարան Յ. Կ. ՄԻԱՆԵԱՆ Էվլատլարը
Մէրքէզի Ֆիրուէթը Սթամպոլնա, Պահճէ Գարուսընտա, Հանիմիյէ ճառատէսի, Ն.՝ 7 Թրամուէյ իսթիթը իւզերինտէ
ՇԻՒՊԷԼԷՐ Իզմիրտէ, Սմիւրնիա, Աֆիոն Գարահիսարտա վէ սաիրէ
Թամիր օրէթմէսի մէճճանէնէ տիր

ՏՊԱՐԱՆ

ՍԱՐԲԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Կ. Պոլիս, Պաղը Ալի ճառատէսի, 38

Ճշդութիւն, մաքրութիւն եւ արագութիւն նշանաբանն են Սարքեանի եւ Ընկ. Տպարանին.

Սարքեան եւ Ընկ. Տպարանը կը տպագրէ բոլորովին ՆՈՐ առոգրով Թուրքերէն, Հայերէն, Ֆրանսերէն, Յունարէն եւ այլ լեզուով Գիրքեր, Հանդէսներ, Լրագրեր եւ Տետրակներ։

Սարքեան եւ Ընկ. Տպարանը կը ստանայ վաճառականական հաշուեցոյցեր, նամակագրութիւններ, հայտնութիւններ, հարսանեաց հրաւիրագրեր, առձեռներ, այցաքարտներ, մատնանշներ եւայլն եւայլն։

Սարքեան եւ Ընկ. Տպարանը դեղագիտակ կը թղթակցի գաւառներու հետ ապագրական բոլոր գործերու համար և գիրքերու ապագրութեան պարտութիւնները ալ Մէարիֆէն առնել կ'առաջնորդէ։

Տպարանս գլխող բոլոր յանձնարարգործոն կը մնան։

ԵԷՆԻ ՊՏԱՐԷԼԱՆԴ

Իսթանպոլտա, Մագսուտիյէ խանընտա Նուսմէրօ 7

Էմլաք վէ արազի պէյ ու չիրա վէ թիթիդալ վէ թէվսիի թիթիդալ վէ ֆիբրազ վէ զայտէն սէնէտա իսրաճը վէ վէրկի վէ սայրէ վէ սիկուրթա իլէ պիլիսասա իպրազ վէ խթիպրազ մուամէլաթընա թէվասսութ խուսուսաթընը էմնիյէթ վէ թէսնիլաթը թամմէ իլէ տայիրէի այիսէլէրինտէ աղ պիր միւսէթ զարֆընտա իթրա իտէճէյինտէն ասանալը մէսալինին կէրէք թաչրատա վէ կէրէք սեր սատաթաէ սալը խթանպօլտա սէրէթմի խանընտա վէ էլեէվմ պաքդ բազարընտա Մագսուտիյէ խանընտա եէտի նուսմէրօյու եազրանէի ճիֆիյէ կէրէք պիզզաթ վէ կէրէք պա թահրիրաք միւրաճաաթ պուլուրմալարը իլան օլունուր։

2—30 ԱԼԻՐԻՍԱՆՏՐ

ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԼՕԳՈՒՄ ՇԱՔԻՐԻ ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

ՍԱՐԳԻՍ ԱԼԱՄԵԱՆ

Կ. Պոլիս Էսկի Զապթիյէ ճառատէսի Ն. 57

Ֆիրաբգը, պատէրի, սագբաղը, պարզ և ծանր տեսակ լոգումներ ու չաքարեղէններ մը՝ ծախուին յիշեալ վաճառատան մէջ, նոսեռ յանձնարարութիւններ փութով և խնամքով կը պատրաստուին։

ՏՕՔԹՕՐ ՁՕՊԱՆՕՂԼՈՒ

Մաշմարիէյ փարմասի միւսաէթը մէտիսէ էմրաղը տախլիսէ վէ ասապիսէ քէսպի իսթիսաս իլլէյուպ սաթա է ըարպամօտ, խթէրիք, եարբմ պաշ ագրրաը, նիպրիլ, ուլգուսուզլուգ, ուլգուսա կէվնիմէք գէօնգլարին խարաբ թուրմամարաը՝ վէ Էնկան սինրիսաս թաղգալարընը էշկիրիք իլէ թէտավի իլլէնիսի կիսի միսէ սուլարը, վէ միսէ ճուլուզուն արիմաը վէ էքթիրէսի, պաղրրկագ, գալագ վէ գարամիրեր վէ պիզմիրմէկ էմրաղը տախլիսէ սամանէի ֆէնը թրաղան էն ասկ քէֆիֆաթը իւզրէ հէր կիսն սապանան էշկլէնէ գատար խուսուսիյատ օղմրէր պէնրնտա (Պաղաճա) վէ ուզուն չարչուսա (Մէրիսի) էճզահանէլէրինտէ վէ էօղլէնէ սօնրա, պէյ օղլու ճատաէի քէսիրատէ Օտիսն թէաթրսուս գարչուսնա 165 նուսմէրօյու Մուայէնէթանէի խուսուսիէսինտէ միւրաճաաթ խուն իսթանէկեանը գապու իյլէր։

Մուպայէնէթանէի խուսուսիէսինտէ հէր ճէշ թէտավի էլէքթրիկի վէ էլէքթրիկ պանէսսու Մէվճուտ սատր։

ՄԷՔԵԱԹԻՊ ԲԸՊՊԻՏԷՅԻ ՇԱՀԱՆԷ

ՍԷՐԻՐԱԲԸ ՃԻԼՏԻՃԷ

ՎԷ

ԷՃԻՐԼԵՆՃԻՃԷ ՄՈՒԱԼԼԻՄԻ

Ճէրնոս Տէրէ վէ Ճէրնէկ Էրզրուսէրը
ճէմլէրէք-ղաչլ մուհաբէրէ-ինինտէ

ՏՕԳԹ, ՃԷԼԱԼԷՏՏԻՆ ՄՈՒԽԹԱՐ

Ճումաա իրթէսի) կիւնլերի սաաթ
Բազար իրթէսի) 9 սան
Զարչամպա) 10½ գատար
Բէնչշէմպէ = սապահան 6½ գատար
Սալը = սաաթ 7ռն 10½ գատար

Իսթանպօլտա, Ճուղալ օղլունտա Իրան սէֆարէթիանէսի գարշիսնտէ Շէրէֆ էֆ. օղաղալընտաքի 18 նուսմէրօյը խանէսինտէ խաաթա գապու իյէր

Տէր և Տնօրէն
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԴԱՅՍԷՐԵԱՆ